

TIDNINGEN

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 3/2020 • ÅRGÅNG 130

8 RÅD

När djur far illa
- så kan du
hjälpa

SNÄCKOR SOM SÄLLSKAPSDJUR

SIDAN 20

ILLEGAL UTRUSTNING TURISTER TAR HIT

SIDAN 26

TEMA PANDEMIN PÅGÅR – DJURSKYDDET PÅVERKAS

Inga djur får överges

Den fruktansvärda och olagliga handlingen att sätta ut marsvin i en låda befaras öka i höst efter vårens köprush. Samtidigt har en del vilda djur fått det bättre under tiden världen varit stängd. SIDAN 8

Hill's stöder djurhemmens viktiga arbete

Vår mission har i mer än 75 år varit att medverka till att berika och förlänga det speciella förhållandet mellan människor och deras husdjur.

Samtidigt brinner våra hjärtan också för hundar och katter som inte har en kärleksfull familj och ett trevligt hem. Därför stöder vi lokala djurhem och välgörenhetsorganisationer i hela världen. Genom att bland annat donera foder hjälper Hill's varje år till att rädda nästan en miljon hundar och katter världen över.

Genom att ge djuren precis den näring de behöver från den dag de kommer till djurhemmet ser vi till att deras hälsa är högsta prioritet. Och friska djur är lyckliga djur som snabbare hittar en ny familj!

Hill's är stolta över samarbetet med Djurskyddet Sverige. Samarbetet innebär att vi stöttar Djurskyddet Sverige centralt på olika sätt men också lokalt där vi bland annat tillhandahåller foder till de ineliggande djuren på Djurskyddets djurhem.

8

TEMA PANDEMIN PÅGÅR - DJURSKYDDET PÅVERKAS

Marsvinen tog slut. Katthem upprättade kölistor och hos Jordbruksverket ökade nyregistrerade hundar med tio procent under första halvåret 2020. Nu är kölistorna till hunddagis långa och det varnas för att den hemska företeelsen att bara sätta ut marsvin i en låda och hoppas att någon tar hand om dem ska öka i höst. Pandemin pågår och djuren påverkas.

TIDNINGEN DJURSKYDDET

REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE
Katarina Hörlin

LAYOUT & BILDBEHANDLING
Nevada Media

KORREKTURLÄSNING
Majk Michaelsdotter

OMSLAGSFOTO
Mari Ekengren

OMSLAGSMARSVIN
Maja. Hon var fotografens första omplaceringsmarsvin.

ISSN
1651-4505

TRYCK
Sörmlands Printing Solutions AB

MATERIAL
Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

ANNONSANSVARIG
Peter Henriksson, tel 08-688 28 34

NÄSTA MANUSSTOPP
24 november 2020

KONTAKTA REDAKTIONEN
redaktionen@djurskyddet.se

6 Sitt lugnt i granen! Det blir ingen allmän jakt på ekorrar

24 Vem ska passa dig lille vän? Tips om du väljer hunddagis

30 Bokhöst full av djur: Häng med in i bläckfiskarnas och apornas rike

23

Polisperspektiv. Om vad som är lagligt att göra för att dokumentera hur djur behandlas.

33

Inför dvalan. Stödmata igelkottarna, utan att katterna knappar i sig fodret.

38

Sista ordet. Linnea Stålhandske om att vi lever som om etologi och djurs känslor är vidskepelse.

+

7 Svenskarna som granskar djurtransporter i EU 34 Lös Djurkrysset - för chansen att vinna priser 36 Medlemsinformation & kontaktuppgifter till föreningarna

Katarina Hörlin
Redaktör, tillsammans med Griffin, pudel.
redaktionen@djurskyddet.se

LEDARE

Djur som sällskap

Många for till fjällen i somras. Utrikesdepartementet avrådde från utlandsresor på grund av pandemin och flera tog tillfället i akt att resa norrut via Vildmarksvägen upp till Stekenjokk, renarnas sommarbete.

Så många fick samma idé att bilköer bildades. Renarna skrämades, och när personer gick ur sina bilar för att ta bilder kom kalvarna ifrån sina vajor. En del hittade aldrig tillbaka till varandra. Vi har talat med samebyns ordförande i Vilhelmina, som inte vill peka ut någon enskild, utan understryker att "det var det totala trycket som krympte utrymmet för renarna".

Något händer med många av oss när vi är på semester. Omdömet blir sämre, särskilt om vi möter djur. Det säger bevarandefotografen Tom Svensson, som under sina resor sett turister följa efter vildhundsvalpar in i deras bo. Bara för en bild. Han hoppas att vi den dag när just den här pandemin motats bort av ett vaccin minns vad vår frånvaro inneburit för de vilda djuren: Hur valarna sluppit oväsendet när kryssningsfartygen ställts in och tystnaden lagt sig över haven i norra Alaska. Hur antalet afrikanska vildhundsvalpar som klarat sig stigit markant. Läs mer på temasidorna.

Apropå turister: Missa inte Jeanette Thelanders artikel om turister som använder olika redskap vilka är olagliga här, men tillåtna i länder som Tyskland och Norge. Vad göra om man ser någon utsätta sina djur för dessa redskap i Sverige? Läs på sidan 26.

Sällskapsdjur betyder mycket, inte minst under kriser. I våras tog marsvinen slut i delar av landet. Köerna att få adoptera en omplaceringshund eller -katt var långa. Nu fruktar många att med hösten kommer dessa djur att få utstå ägare som inte klarar att ta hand om dem längre.

Sist, temat om omhändertagna katter har skjutits fram ytterligare en tid. Hör gärna av er med tips och tankar! ✕

TYCK TILL!

Mejla dina insändare till redaktionen@djurskyddet.se eller posta till Tidningen Djurskyddet, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm

Fair play i skogen?

Årets björnjakt har just startat. Den är hårt reglerad.

Man får efter ansökan tillstånd att lägga ut åtel för att locka fram björnarna, och med hundar och gevär drar man sedan ut för att skjuta dem. Facktidningarna tipsar om effektivaste och bästa gevär, kiksikten, ljuddämpare.

311 djur får avlivas, sedan är det stopp. Den hårda regleringen innebär bland annat att man bara får lura björnarna på vissa sätt men inte på andra. Som detta med åtel. Man får locka fram björnarna till deras avrättning med hjälp av viltkött och fisk, däremot inte med till exempel bullar och sötsaker. För björnen innebär detta givetvis en avgörande skillnad.

Och polisens insatschef för tillsynen i Jämtlands län, Jonas Annerud, förklarar:

"Det ska vara en rättvis jakt. Den ska ske på naturens villkor. Det är helt enkelt en fråga om fair play i skogen."

Det känns trösterikt att veta att det i åtminstone en sektor i samhället råder rättvisa och fair play, en jämställdhet mellan jägare och offer. Och att spelet mellan de båda parterna äger rum helt på (den tydliga tekniktintresserade) naturens villkor.

Att den ena parten inte fått tillfälle att välja om den alls vill delta eller inte är väl bara en ofrånkomlig liten ojämnhet som man (det vill säga den) får acceptera i en rättvis värld. ✕

Inge Skog

Björnarna har inte fått välja om de ska delta i jakten.

Vad gjorde korna inne när det var sommar?

I somras rapporterades att en ladugård brunnit och att över 100 kor brunnit inne. Arma djur ...

Lika många hade tydligen räddats. Jag undrar vad korna gjorde inne denna natt och skulle gärna veta mer om vilka regler som gäller för kor och bete. Och är det kanske inte dags att skrota de dispenser som finns? ✕

Monika Bivall

Redaktionen svarar: Betesreglerna för kor säger att det räcker att de är ute 6 timmar/dygn under betessäsongen (1 maj–31 oktober i södra och mellersta Sverige, 1 maj–1 oktober i norra). Under denna tid ska korna vara på bete 120 dygn i minst 6 timmar i sträck/dygn i södra Sverige, 90 dygn i mellersta och 60 dygn i norra.

Kalvar (under 6 månader) behöver enligt reglerna inte släppas på bete och för svenska tjuvar finns inga lagstadgade krav på bete. Läs mer på Jordbruksverket www.sjv.se Sök: betesgång. ✕

MEST LÄST PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Mest läst på webbtidningen under augusti 2020

1. Min katt sprang för sitt liv – grannens hund var lös igen
2. Min hund har blod i bajset
3. Veterinärens råd inför en avlivning
4. Så lagar du din egen hundmat
5. Så hjälper du fågelungen bäst

BEST FRIEND

Cattia

Att vara kattägare skall vara enkelt och glädjefullt!

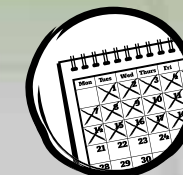
Best Friend Cattia kattströ, bildar små effektiva klumpar och är tillverkat av naturliga material utan konstgjorda tillsatser. Produkten har en överlägsen förmåga att binda både vätska och lukt vilket håller kattlådan fräsch och luktfri.

Absorberar dålig lukt

Tassvänlig

Dryg

Prisvärd

Inget kattmärkningsförslag i år

■ **Ännu är det** för tidigt att ge en tidsplan över när regeringen ska ta nästa steg med Ulrika Geijers utredning om obligatorisk ID-märkning och registrering av katt, enligt Näringsdepartementet. Vid denna tidnings pressläggning visar propositionsförteckningen att förslaget inte är med. Så det blir ingen proposition före januari 2021.

- Oacceptabelt. Det kan inte tolkas på annat sätt än att katterna återigen nedprioriteras! säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige. ✕

Foto: iStock

Riksdagen för skärpta djurplågeristraff

■ **Sveriges Radio Ekot** har i en rundringning till samtliga riksdagspartier frågat om de är för höjda straff för djurplågeri, i enlighet med det förslag om att införa brottet grovt djurplågeri, som regeringens särskilde utredare föreslagit. Samtliga sa ja. Ärendet bereds i regeringskansliet. ✕

Foto: iStock

Foto: Kullittus, Unsplash

Ingen allmän jakt på ekorrar

■ **Den kritiserade idén** att tillåta allmän jakt på ekorre var inte med när Naturvårdsverket lämnade över sitt förslag på nya jakttider till regeringen i somras. Myndigheten skriver att eftersom det i remissyttrandena inte fanns ett starkt stöd för allmän jakt på ekorre togs inte förslaget vidare.

- Väldigt positivt, skönt att Naturvårds-

verket lyssnat på den breda kritiken mot dessa delar av förslaget. Jakt på ekorre tror vi skulle innebära stor risk för skadeskjutningar och det fanns inga vettiga skäl att jaga utan jakten skulle vara en ren nöjesjakt, något vi inte kan acceptera, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige. ✕

Stickprovskontroller mot rabies

■ **Jordbruksverket inför** stickprovskontroller av gatuhundar som importeras från länder där rabies finns. Detta efter att hundar från Ryssland i somras visade sig ha för svagt rabiesskydd – trots vaccinationsintyg.

I juni kontrollerades 31 hundar på väg via Polen till Sverige från Ryssland. Alla hade intyg på att vara vaccinerade mot rabies. En hund saknade skydd.

Jordbruksverket beslutade att alla hundarna i sändningen samt ännu en sändning

skulle provtas. Flera hade för lågt skydd och fyra fick avlivas.

- Det enda sättet att vara säker på att en hund har tillräckligt skydd mot rabies är att ta ett blodprov och analysera det. Det bör importören göra innan hunden tas till Sverige, för att vara säker på att hunden inte kan utgöra en risk, säger Märta North, smittskyddschef på Jordbruksverket.

Rabies kan smitta både djur och människor. Sjukdomen är dödlig. ✕

Svenskar granskar EU:s djurtransporter

■ **EU-parlamentet tillsätter** ett särskilt utskott för att granska djurtransporterna i EU.

- Valfärden för de djur som transporteras måste respekteras. Djuren behandlas för illa. I varma och trånga utrymmen ska de utstå sina sista timmar innan slakt, säger den svenske EU-parlamentarikern Fredrick Federley (C), som tillsammans med Jytte Guteland (S) och Peter Lundgren (SD) ingår i det trettio ledamöter stora utskottet som ska granska att transporter med levande djur, både de som färdas mellan medlemsländerna och de som passerar unionens gränser, följer reglerna.

- Det pågår ett omfattande fusk. Ett systematiskt användande av alldeles för långa och felaktiga djurtransporter för att tjäna pengar. Jag kommer i utskottet driva på för att vi ska stoppa fusket, säger Jytte Guteland, i en kommentar.

Varje år transporteras 1,37 miljarder levande djur i och ut ur EU, de flesta till slakt. 1 miljard av dem är fjäderfå. Flera avslöjanden om djur som hungrar, törstar och transporter som inte följer reglerna för tidsgränserna har kommit.

Det nya utskottet ska redovisa granskningen i juni 2021. ✕

Fredrick Federley.

Jytte Guteland.

Virtuella stängsel innebär djurvälfridsrisker

■ **Nyligen kom** rapporten Digitaliserad teknik för att främja betesdriften, där flera fördelar med osynliga stängsel lyfts fram. Jordbruksverket skriver att ur ett miljö- och lantbruksperspektiv har virtuella stängsel en mängd fördelar, en är att lantbrukare kan använda fler svårstängslade naturbetesmarker och skogsbeten. Men påpekar de: "Virtuella stängsel som använder el för att styra djurs beteende är idag inte tillåtna i Sverige eftersom studier har visat att el kan orsaka stress och lidande hos djuren. För att det ska bli möjligt att tillåta virtuella stängsel behövs mer forskning och utveckling av tekniken som kan garantera djurens välfärd."

- Vi vet alldeles för lite om hur virtuella stängsel påverkar djurvälfriden, som också vetenskapliga rådet konstaterat. Det skiljer sig väldigt mycket mellan individer hur fort de lär sig ett virtuellt stängsel. Vissa verkar inte lära sig alls och får därmed ett orimligt stort antal elstötar. Djurskyddslagen i Sverige ska skydda varje enskild individ, inte bara vissa av individerna, säger Emma Brunberg, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige och tillägger:

- En annan fråga som ofta glöms bort gällande virtuella stängsel är att de inte på något sätt stoppar rovdjur från att ta sig in på betet. På webbtidningen finns en längre artikel. Läs den här: <https://tidningen.djurskyddet.se> ✕

Stor äggproducent åtalsanmäld för djurplågeri

■ **I somras visades** filmer på hur värphöns utsätts för slag och våld vid en äggproducents stall. Händelserna är nu åtalsanmälda.

På filmerna som organisationen Djurrättsalliansen spelat in vid äggproducenten C A Cedergrens anläggning i Fliseryd, ses hönor bli slagna med påkar, klämda i dörrar och nedkastade i containrar för att där fortsätta bli slagna.

När SVT visade filmerna för enhetschefen på djurenheten vid länsstyrelsen i Kalmar agerade han direkt.

- Jag blev chockad av det jag såg. Vi har

fått bekräftat att filmen jag fått se är inspelad vid ett lantbruksföretag i länet. Därför startade vi omgående ett tillsynsärende. Det är vår plikt att agera om vi får sådana uppgifter, sa Fredrik Ustrup i ett pressmeddelande.

Länsstyrelsen lämnade även in en åtalsanmälan för misstänkt djurplågeri enligt 16 kap 13 § brottsbalken till åklagarkammaren i Kalmar.

Äggproducenten har i radiointervju i P4 sagt att det var en extern städfirma som utsatte hönorna och att firmen nu är uppsagd. ✕

Foto: iStock

Grytanlagsprov med levande grävling bör fasas ut

■ **Naturvårdsverket och** Jordbruksverket föreslår att grytanlagsprov med levande grävling ska fasas ut under en femårsperiod. Det stod klart efter att de slutredovisat sitt regeringsuppdrag i juni.

- Eftersom det i utredningen framkommit att det finns en påtaglig risk för lidande för de grävlingar som används vid grytanlagsprov anser vi att undantaget i djurskyddsförordningen om att få använda levande grävling vid grytanlagsprov bör tas bort, säger Anna Tilly, djurskyddshandläggare på Jordbruksverket, i en kommentar.

Djurskyddet Sverige välkomnar nyheten.

- Det är glädjande, men faktiskt också väntat. Kunskapsläget om djurskyddsriskerna är så pass tydligt att det hade varit helt orimligt att som snart enda land i Norden fortsätta tillåta detta, säger Emma Brunberg, Djurskyddet Sverige. ✕

Veterinärbristvarning

■ **365 fler veterinärer** behövs inom det närmaste året, samt 134 djurskötare och 121 djurvårdare, enligt Svensk djursjukvårds rapport. Cirka 90 nya veterinärer examineras varje år i Sverige och lika många svenskar utomlands, enligt TT. Sveriges veterinärförbund skriver att frågan är mer komplex än att enbart kunna lösas med fler utbildningsplatser.

Arbetsmiljö, löneutveckling, brist på verksamhetsansvar i lagstiftningen och reglering av jourverksamhet på nationell nivå, är några faktorer förbundet lyfter för att få fler veterinärer att stanna i yrket. ✕

TEMA PANDEMIN PÅGÅR – DJURSKYDDET PÅVERKAS

ORO OCH HOPP

Det avbrutna utlandsresandet i väntan på ett verksamt vaccin har fått både positiva och negativa följder för djuren. Renkalvarna i de svenska fjällen drabbades hårt av människors närhet medan flamingos i Frankrike förökade sig tiofalt när flygplanen inte störde. Samtidigt finns en oro över hur det ska gå i höst för alla marsvin, hundar, hamstrar, kaniner och katter som köptes i våras.

Foto Julian Ackroyd, Unsplash

Hemester i fjällen skadade renar

Hemska rubriker nådde oss från fjällen i somras. Renkalvar dör när turister vill ta selfies. Många for till fjällen när restriktionerna gjorde det svårt att resa utomlands. Vi har talat med ordföranden i Vilhelminas södra sameby om vad som hände.

– Tyvärr pågår det fortfarande, men nu är kalvarna lite större, säger han.

Stekenjokk är ett speciellt område. Det ligger i Vilhelmina och dess samiska namn, Stihken, betyder ”platsen där renen stannar”. I tusen år har det varit betesmark för ren under sommaren. Sedan 51 år går en asfalterad väg, Vildmarksvägen, genom området och gör det möjligt att åka rakt upp på kalvfjället. Den är öppen från juni till oktober.

Exakt samma tid befinner sig tusentals renar i området. De går över vägen, stannar och betar invid den. Kalvarna föds i maj och vajorna, som honorna kallas, lever nära dem i veckor framåt. När hösten kommer väljer de att lämna Stekenjokk. Den här sommaren kom vissa aldrig vidare.

– Det var ett totalt kaos, jag har aldrig upplevt något liknande, sa naturvårdaren Håkan Berglund i SVT Nyheter Jämtland.

Fler turister än någonsin tidigare tog tillfället i akt och reste norrut i somras. Fjällen lockade och allra mest drog Vildmarksvägen.

– Vi hade en mycket speciell situation i år med historiska snömängder kring Stekenjokksplatån vilket lockade många turister, inte sällan långväga, till området. Detta

i ett viktigt renskötselområde och under en tid på året som är särskilt känslig, det vill säga vid kalvning och den första tiden därefter. Det var en påverkan i anslutning till vägen och för renarna viktiga passager över vägen, berättar Anna Wenngren, biträdande enhetschef på Länsstyrelsen Västerbotten.

I Stekenjokk blev det långa bilköer och så många hoppade ut för att ta foto på renarna att kalvarna skrämdes bort från vajorna. En del hittade aldrig tillbaka till varandra igen, berättar Vilhelmina samebys ordförande Mathias Blind.

– Den heter Vildmarksvägen och folk säger att de åker till vildmarken. Men frågan är om man nu ska kalla det vildmark. Egentligen är det en arbetsplats för rennäringen, säger han när vi pratar med honom i telefon i början av september.

Hur skulle du beskriva det som hände? – Trafiktrycket blev alldeles för stort. I vanliga fall passerar en och annan bil den här trafikleden, men nu blev det 600 bilar om dagen. Att folk tycker att renarna är gulliga och vill ta bilder, det kan jag förstå, och tidigare år när det inte varit dessa köer

på vägen som skrämt vajorna – det är som att de tror att fordonen är något slags rovdjur eller i alla fall en fara – så har det inte varit några problem om enstaka människor kommit till fots och velat ta en bild. Men i år när bilarna blockerade vägen – jag vill inte peka ut någon enskild individ utan det var det totala trycket som skapade den här situationen – så blev det kaos. För många går ut ur bilen, går efter renen, kommer lite för nära och utrymmet blir för trångt.

Vajor och renkalvar kommer ofta ifrån varandra. Det är därför de låter så högt. Det är deras sätt att ständigt berätta för varandra var de är. I vanliga fall agerar både kalv och vaja mycket rationellt, när de kommer ifrån varandra går de tillbaka och möts där de senast sågs.

– Men problemet i år var att de inte vågade ta sig tillbaka, de upplevde bilarna som hotfulla. Och det är ju inte konstigt, en husbil är ju ett väldigt onaturligt inslag i den här miljön. De blev så störda att deras naturliga beteende slogs ut.

Det är svårt att säga hur många kalvar som aldrig återförenades med sin vaja och som for så illa att de dog.

– Det är ju en extrem sak, men det hände

Renkalvar kommer ofta ifrån sina vajor men genom att ropa till varandra och återvända till den plats där de senast sågs återförenas de oftast. Tyvärr blev trängseln av bilköer för skrämmande för renarna i Stekenjokk i somras och kalvarna hittade inte tillbaka till sin vaja. Bilden är tagen vid den norska nationalparken Jotunheimen.

att kalvar inte klarade sig när de förirrade sig bort. Men det var väldigt många mycket stressade och rädda djur här – varje dag.

När blev det som vanligt igen?

– Det är inte som vanligt. Det pågår fortfarande. Men nu har renkalvarna vuxit till sig så de är inte fullt så sårbara, eller hjälplösa. Men trycket är fortfarande alldeles för högt här. Tendensen pekar på att ett lika stort antal kommer nästa sommar. Vi ska ha möten med kommunen och länsstyrelsen för att se hur vi kan komma tillrätta med situationen, säger Mathias Blind.

– Vi vill inte uppleva samma sak nästa sommar.

Vad vill du hälsa de turister som planerar att åka till Stekenjokk?

– Följ reglerna. Hör av er till oss innan om ni är osäkra. Personligen tycker jag inte att det är en vildmark, utan en arbetsplats för oss renägare. Men låt oss kalla det vildmark, och om man då tycker så mycket om den borde det kanske inte vara så svårt att också vilja göra det som är bäst för den. Lämna den och djuren ifred. För det här drabbade inte bara renarna, utan även fåglar och fjällräv. De blir skrämda och störda. Det ska man inte utsätta dem för. Framför

allt inte bara för en bilds skull.

På länsstyrelsen i Västerbotten säger Anna Wenngren att det oväntat stora besöksstrycket, som kanske delvis var en coroneffekt, och trafiken överlag var problematisk.

– Vi såg ett behov av information även i lokala media. Där har vi upplyst om läget för rennäringen och vikten av att som besökare visa hänsyn. Det har funnits ett fortsatt stort intresse från allmänheten att besöka området. Vi upplever att allmänheten, efter att ha fått information, haft en stor förståelse för situationen. Förutom några hektiska dagar i början av perioden har det fungerat bättre och bättre ute på plats.

Om läget skulle vara samma nästa sommar, vad kan ni göra för att hindra att detta upprepas?

– Myndigheter, samebyar och andra berörda är angelägna att hitta lösningar som fungerar i området och över tid. Kommunen, länsstyrelsen och samebyn har träffats och kommer att fortsätta att resonera kring framtida möjliga åtgärder, roller och förhållningssätt. Vi jobbar således med frågan redan nu.

Vilken är den största missuppfattningen kring hur man ska bete sig mot renar, som personer som inte arbetar med renar har, enligt er?

– Allmänheten har inte alltid kunskap om att och hur deras närvaro kan påverka, vilka tider som är särskilt känsliga och därmed vilka konsekvenser det kan innebära. Ofta en kunskapsfråga som kan behöva jobbas mer med från olika håll, säger Anna Wennberg.

Berörda kommuner har gett ut ”Renvett på fjället” med råd som: undvik fjällen helt under kalvningstiden i maj, håll hunden kopplad – renarna ser den som en varg, gå aldrig rakt mot betande renar och om du ser en ren i ögonen är du för nära. ✕

Den 6 juli sanerades en minkfarm i nederländska Gemert i Brabant. 7 000 minkhonor fanns på farmen och de avlivades så snart det bara gick, enligt den nederländska hälsomyndigheten.

Foto: Robin Utrecht/Shutterstock/TT

Nederländerna skrotar minkfarmerna i förtid

Världens fjärde största minkskinnsproducent, Nederländerna, skrotar minkfarmerna redan sista februari 2021. Fynden av viruset Sars-CoV-2 på ett fyrtiotal minkfarmer gör att de läggs ner tre år tidigare än planerat.

Det var 2015 som den nederländska regeringen beslutade sig för ett definitivt stopp för minkfarmer. Planen var att utfasning skulle ske under flera års tid och de sista farmerna skulle stängas ned för gott 2024.

I dag finns 120 minkfarmer kvar i Nederländerna. Sedan april i år har två miljoner minkar avlivats efter att man hittat Sars-CoV-2 på runt femtio minkgårdar. De smittade farmerna har lagts ner och nu har alltså regeringen beslutat att tidigare lägga nedläggningen av resterande 120 minkfarmer i Nederländerna.

Myndigheterna fruktar att minkarna ska utgöra en reservoar för coronaviruset och att smitta åter skulle kunna spilla över till

människa. Vissa varnar för att viruset kan mutera och på sikt skapa ännu farligare varianter av sjukdomen covid-19.

Efter slakt och avpälning som sker i november i år, går den nederländska staten in och köper de 120 farmerna som därefter läggs ner innan 1 mars. Kostnaden beräknas bli 180 miljoner euro, motsvarande drygt 1,8 miljarder svenska kronor.

Även i Danmark, som är världens största minkskinnsproducent med 12–13 miljoner minkskinn om året, har man hittat Sars-CoV-2 på minkfarmer. Första fyndet gjordes i juni och fram till skrivande stund har man hitta viruset på totalt fem farmar.

Den danska regeringen anser emeller-

tid att det inte utgör något problem för människors hälsa. Detta eftersom man har ett omfattande övervakningsprogram där minkfarmerna bland annat är skyldiga att sända in döda minkar analys av Sars-CoV-2. Alla som rör sig bland minkar måste också använda skyddsutrustning och minkfarmerna ska ha en detaljerad plan för hur man undviker smittspridning.

Genom strikta restriktioner för smittade farmer och löpande övervakning anser regeringen inte heller att smittade minkar måste avlivas. På de ungefär 1250 minkfarmerna i Danmark är det därmed tillåtet att bedriva verksamhet som vanligt, så länge man följer myndigheternas riktlinjer. ✕

Varför drabbas just minkar?

Vi frågade SVA, Statens veterinärmedicinska anstalt, varför minkar är särskilt mottagliga för viruset.

– Exakt varför just minkar är extra känsliga jämfört med andra djurarter är oklart, men receptorer som kan binda till viruset har bland annat identifierats hos mink. Mink används även som djurmodell för luftvägsinfektioner, då vissa likheter i receptorer finns mellan mink och människa. Rapportering och data från Nederländerna tyder på att smitta skett inte bara från människa till mink utan även mellan minkar och från mink till människa i enstaka fall. Det handlar då om människor som arbetat nära minkar, förklarar Elina Åsbjer, SVA.

I slutet av mars sände Vetenskapsradion i P1 en intervju med tf statsepizootolog Karl Ståhl om coronaviruset Sars-CoV-2 och sjukdomen covid-19. Då hade två hundar testats positivt i Hongkong, men det

rörde sig om så lite virus att de inte kunde smitta andra. Förmodligen hade de fått viruset i sina näslemhinnor då de sniffat in virus från människor, sa Ståhl och SVA:s bedömning var att den pågående covid-19-pandemin drivs av smittspridning mellan människor och att "eventuell smittspridning som sker från djur till människa i dagsläget är försumbar". Stämmer det fortfarande?

– Ja, det är SVA:s fortsatta bedömning att pandemin drivs av smittspridning mellan människor. Det är fortfarande så att endast ett fåtal djur i världen utöver mink har testats positivt för Sars-CoV-2. Det rör sig om katter, hundar, marsvin, hamster och vilda kattdjur på zoo. Det är än färre av dessa djur som har utvecklat symtom och vissa har enbart infekterats i laboratoriemiljö. ✕

Ingen nedläggning av svenska minkgårdar

Så vitt känt vid denna tidnings pressläggning finns inga planer på att lägga ner verksamheten på de svenska minkfarmerna. Två minkföretag har överklagat beslut att ordna större burar och förbättra gödselanordningen, då pandemins minskade skinnförsäljning orsakat ekonomisk förlust.

– Coronakrisen har slagit hårt mot branschen, säger en minkhållare till tidningen BLT.

För att inte riskera att Sars-CoV-2 når minkarna råder SVA personer med misstänkt eller bekräftad covid-19 att undvika kontakt med, eller närhet till djuren, samt uppmärksamma onormal sjuklighet, dödlighet och kontakta veterinär om det noteras bland minkarna. "Om smittan påvisas hos svenska djur är detta anmälningspliktigt till Jordbruksverket."

I skrivande stund, 16 september, har Jordbruksverket inte fått in någon anmälan.

Att minkfarmer kan utgöra en risk vid covid-19 lyftes under webinariet Pandemier och djurindustrin, som arrangerades av Dagens Arena och Djurens Rätt. Där togs även riskerna med den västerländska djurindustrin upp.

– Det är så typiskt europeiskt att bara prata om myrkottar och kinesiska djurmarknader. Naturligtvis ska vi stoppa handeln med vilda djur och få bort djurmarknaderna men vi kan inte stanna där, sa EU-parlamentarikern Malin Björk (V).

– Flera hot kommer från vårt eget sätt att hålla djur och stödet till industriell djurhållning. Just nu förhandlar vi om EU:s jordbrukspolitik. EU har stor påverkan. Politik handlar om att styra utvecklingen, nu har vi chansen att ställa om lantbruket till något hållbart för både människor och djur.

Jordbruksverkets marknadsiffror visar att den totala köttkonsumtionen gått ner i Sverige i år. Importen av nötkött har minskat med 14,8 procent.

– Intresset för närproducerad, svensk och vegetarisk mat var stort redan innan coronapandemin. Detta har accelererat under de första sex månaderna i år, säger Åsa Lannhard Öberg, marknadsutredare på Jordbruksverket. ✕

”Vi måste fortsätta lämna djuren i fred”

Flera av världens länder stängdes för att hindra smittspridning. Flyg har ställts in. Hotell gått i konkurs. Konsekvenserna för ekonomin är stora. Men för många djur har det minskande resandet och de uteblivna turisterna blivit en ren vinst.

Om vi människor kunde låta djuren vara i fred hade mycket varit vunnet. Vi ser det så tydligt nu under pandemin. Det är kanske hemskt att säga när så många människor drabbats så hårt, men för djuren har de lockdowns som funnits i stora delar av världen i många fall varit bra. Vi läser om hur flamingos i södra Frankrike fått 12 000 ungar i år. I fjol fick de 1 000. Tack vare att flygplanen inte dånat fram ovan dem och stört deras liv. Vi ser det på noshörningarna. I Sydafrika har tjuvjakten minskat med 53 procent i år. När det är lockdown kan tjuvjägarna inte ta sig ut för att döda och på så sätt får fler noshörningar leva.”

Vi pratar med bevarandefotografen Tom Svensson en tidig morgon i september. Så snart vaccinet mot covid-19 kommer tänker han ta det.

– Jag blir gärna en försökskanin för min längtan ut i världen och att fortsätta arbetet för bevarande är så stor att jag är beredd att göra mycket för att få komma dit, säger han och skrattar.

– Men så är det, mitt arbete sker främst i Afrika och Asien. Mitt yrkesliv har, precis som många andras, stannat upp helt nu. Det är som det är, men att längtan är stor

att ge sig ut kan jag inte förneka.

Med kameran som ett av flera verktyg arbetar han med bevarandefrågor. Han har dokumenterat och avslöjat hur den illegala handeln med noshörningshorn och elfenben ser ut. Vilka vägar de tagit sig ut ur Afrika och Asien och in igen via den europeiska marknaden. Han har med sina bilder visat schimpanserna som tjuvjagats i Kongo och via Södra Sudan förts ut till Arabvärlden och Asien och i våras deltog

han i ett webinarium om pandemin och djurhållning tillsammans med professor Lotta Berg och forskaren Björn Olsson, där han med sina bilder lyfte fram de enorma riskerna med djurmarknader i Asien och Afrika, både de illegala och legala, där levande vilda djur säljs ihop med kött.

– En gigantisk smitthärd och spridningsrisk för zoonoser. Bushmeat, alltså kött av vilda djur, måste förbjudas i hela världen liksom all handel med vilda djur.

Precis när vi gjort intervjun publicerar FN den femte rapporten om global biologisk mångfald, GBO-5. Det är nedslående läsning. Artutrotningstakten ökar, ekosystem slås ut och på sajten Natursidan läser vi i en intervju med forskaren Torbjörn Ebenhard att över hela världen lever stora däggdjur bara kvar på små fläckar av sina tidigare utbredningsområden. Han uppmanar alla att fråga sig om vi har den effekt på miljön vi vill ha.

Tom Svensson är inne på samma linje:

– Vi riskerar så mycket om vi inte, när vi kommer ur den här krisen, radikalt ändrar vårt sätt att hantera djur. Djur utrotas genom bushmeat. Djur plågas i turistindustrin. Djur sätts i burar i djurindustrierna i väst. Vi kan inte låta det pågå. Det måste bli en radikal förändring, säger Tom

Tusentals fler flamingos föddes i Frankrike i år.

Svensson, som sedan några år är ambasadör för organisationen World Animal Protection. De släppte nyligen rapporten ”Elephants. Not commodities” om elefantturismen. I rapporten berättas att i Asien hålls över 3 800 elefanter i fångenskap på 357 anläggningar, varav tre fjärdedelar finns i Thailand.

– Just elefanterna som används som turistattraktioner har farit mycket illa under den totala lockdown som varit i exempelvis Sydafrika. När all turism försvunnit tvingas elefanterna dra in ännu mer pengar, säger Tom Svensson.

”Risken är stor för ökat djurplågeri när elefantattraktioner behöver kompensera inkomstbortfall under coronakrisen”, konstaterar World Animal Protection och skriver att:

”Medvetenheten om att shower och elefantridning orsakar lidande har blivit större under dessa tio år men turister är okunniga om lidandet bakom den mer mjuka kontakten med elefanter, som bad och selfies. Att bada elefanter har ökat i popularitet under de senaste fem åren. Dessa anläggningar kallar sig ofta ’reservat’ eller ’räddningscenter.’

När turisterna inte kommit är risken överhängande att ägarna tar med elefanterna till sina hembyar och i brist på

annat försöker föda upp nya. Redan saknas resurser till de elefanter som nu lever i fångenskap, så ännu fler skulle få katastrofala följder”, varnar rapporten.

Tom Svensson säger att vi inte kan fortsätta som vi gjorde innan pandemin.

– Jag som själv vill ut och resa igen, fotografera och arbeta, dömer ingen för att också vilja resa, men vi måste stanna upp och sansa oss. Det är som att när vi åker på semester lämnar vi allt logiskt tänkande och ansvarskänsla hemma. Det säger sig ju själv att apan som du låter dig fotograferas med på stranden, som sitter fastkedjad, tvingas till detta. Den utsätts ju för ett övergrepp. Om och om igen. Eller tigern som du erbjuds att ta en bild med, torteras för att du ska kunna sitta bredvid den.

– Samma med de afrikanska vildhundarna i norra Zimbabwe: jag har sett människor som i sin jakt på bilder följt efter dem in i deras hålor. Det är fruktansvärt. Valparna har dött och det vi ställt till för dessa hundar går aldrig att rättfärdiga, bara för en bild. Vad är en bra bild? Den kan aldrig vara bra om fototillfället sker på djurens bekostnad. Endast en av tio valpar överlevde i fjol. Nu, under lockdown, har jag precis fått höra att sju av sju valpar har överlevt. Tack vare att de sluppit utsättas för människor.

Även valarna har fått det bättre i år.

– De stora kryssningsfartygen i norra Alaska har ställt in flera resor. Och det är bra för valarna. De behöver tystnaden. Vi tänker sällan på hur oväsen påverkar vattenlevande djur. Inte heller på hur mycket oljud dessa enorma fartyg skapar. Valar är känsliga för ljud, fartygen alstrar enormt oväsen. Det är stressande.

Enligt WWF är även risken för att valarna ska kollidera med fartyg ett stort hot mot dem. Också denna risk försvann i takt med att kryssningarna upphörde.

När vaccinet kommit och vi åter får resa: Tror du att medvetenheten om att vi bör lämna djur i fred finns kvar?

– Det kan nog vara både och. En stor fara finns i att vi tror att när ett vaccin kommit är allt över. Jag vill inte piska upp oro, men det är inte över. Den amerikanske epidemiologen Nathan Wolfe, som forskat om hur åtande av bushmeat fört över olika virus till människor, har identifierat 1500 zoonosvirus i Kongos regnskog med en handfull som har en långt större aggressivitet än coronaviruset, säger Tom Svensson och fortsätter:

– Det är inte över, inte på långa vägar. Men vi kan ändra utvecklingen. Vi måste lämna djuren i fred. Det är första steget. ✕

Marsvinen tog slut i våras – oro att de överges i höst

Risken är stor att den enorma efterfrågan på marsvin i våras leder till att fler än vanligt överges i höst. Nu börjar även alltfler personer höra av sig till ideella katthem för att få hjälp att omplacera sina katter.
– På ett sätt är det bättre att göra så än att bara dumpa dem, säger Mari Ekengren, Djurskyddet Bill & Bull i Söderhamn.

’Detta år har varit kaotiskt på många sätt. Som marsvinsuppfödare märker du i vanliga fall klara uppgångar när det närmar sig skolloven, men i år har det varit full fart hela året. Som uppfödare brukar jag få ett till två mejl i veckan. I år är det i snitt det tiotubbla. Det är mer bråttom i år, ingen kan vänta”, berättar Lena Tysk, marsvinsuppfödare och vice ordförande i Svenska Marsvinsföreningen.
Hon märker att många tror att det är fri tillgång på marsvin året runt.
– Några sådana uppfödare finns knappt i Sverige utan vi är hobbyuppfödare som föder upp mest för att utveckla vår egen avel. I mitt fall planeras kullarna noga och varje kull har ett syfte för min avel och därmed kommer jag också behålla någon i varje kull. Det är endast eventuellt över-skott som säljs.

I år har Lena Tysk haft köpare som åkt 20 mil enkel resa för att hämta en marsvinsunge.
– Detta har inte varit vanligt tidigare såvida det inte varit någon som är intresserad av speciella avelsdjur.
Flera svenska uppfödare är kända internationellt och säljer utomlands. Men det har inte gått i år så fler marsvin än annars har varit till salu på den svenska marknaden. Trots det har efterfrågan varit så stor att marsvinen tagit slut.
– Det är inte ofta vi är med om sådant, men i år har också personer trott att de kan betala mer för att komma först i kön. Jag tror inte någon svensk uppfödare gör så, vi väljer bra kunder. Det händer ofta att jag nekar. Jag vill gärna ha ett besök av kunden först så jag kan ”känna” på den, säger

Lena Tysk och tillägger att tyvärr har den stora efterfrågan på marsvin lockat fram oseriösa aktörer.
– ”Uppfödare” som lockas av pengar. I år har jag sett flera annonser på nätet där okunskap hos säljaren märkts. Ibland skulle man vilja varna. Säljaren ska ge förutsättningar till kunden, precis som det är för valpköparen.
Svenska marsvinsföreningen har tagit fram information och skapat en sälj och köp sajt på sin hemsida.
– Där gallras en del oseriösa bort.
Lena Tysks farhåga är att det nu väntar en höst där en ”säljkarusell när familjer börjar gå tillbaka till normal liv igen och inser att djur begränsar” drar igång. Fler

Katten Leo som räddades av Djurskyddet Bohuslän.

djurhotell, pensionat och inackorderingsplatser kommer att behövas.
– Men framför allt kommer den så kallade ”allergi”-svängen ta fart. Många gånger skriver man att familjen fått allergi för att rättfärdiga försäljningen. Varje höst får vi i föreningen in ärenden där marsvin satts ut i skogen, lämnade att dö. Marsvin klarar inte av att släppas ut utan svälter och fryser ihjäl eller blir mat åt andra djur, säger Lena Tysk.
– Det här händer varje höst, men i år finns extra många nya ägare och vi i föreningen kan inte genomföra de utställningar, informationsvisningar och andra aktiviteter där vi brukar fånga upp de som behöver råd om skötsel.
Ett coronaregelverk för utställningar är på gång och strax innan denna tidning går i tryck har föreningen haft sin första webbutställning.

Ute i Djurskyddet Sveriges lokalföreningar har den stora efterfrågan på att adoptera katter mattats, medan trycket att få hjälp att omplacera ökat. Djurskyddet Bohuslän ordförande som vi talade med i förra numret berättar att:
– Under sommaren har vi fått in fler upphittade tama kattungar än tidigare. Tidigare år har de flesta upphittade ensamma kattungar varit förvildade så det är uppenbart att dessa helt tama kattungar dumpats.
Ordförande Jeanette Holmén kopplar det dock snarare till de nya kattföreskrifterna, som trädde i kraft i juni, som säger att ägare som släpper ut sin katt måste förebygga oplanerad förökning, något ägaren inte gjort och istället överger ungarna. Vilket också är ett brott.

Många ville ha marsvin i våras, men varje höst hittas marsvin lämnade åt sitt öde ute. I år fruktar Svenska Marsvinsföreningen att det ska bli fler än vanligt.

– Annars är vi lika noga med våra adoptionsregler som alltid, den stora skillnaden är att vi följer folkhälsomyndighetens råd. Roligt nog kommer vi att kunna hålla i kat-tens dag på Bohuslän museum i Uddevalla som vanligt.
I några föreningar har trycket på hjälp att omplacera katter och ungar varit så högt att de tvingats sätta tillfälligt stopp. Till Djurskyddet Bill & Bull i Söderhamn har många hört av sig för att få hjälp att omplacera sina katter. Det är inte säkert att det har koppling till katter som köpts under coronapandemin.
– Vi brukar få samtal om detta året om, men nu är det ovanligt många. Flertalet verkar inte ha ork, vilja eller kunskap att

kunna placera sina katter på egen hand. Det är både bra och dåligt att de hör av sig: vi är framför allt till för hemlösa katter, å andra sidan vill vi inte neka djurägare hjälp med omplacering då vi vet att det indirekt påverkar hemlösheten. Katten kan placeras i fel hem eller till och med dumpas. Att ta kontakt med ett katthem för hjälp med att omplacera sina katter ser vi som ett bra ansvarstagande, säger Mari Ekengren, som oroas över alla smådjur som köptes i våras.
– Framför allt för kaniner. Många skaffar dem till sina barn och när barnen tröttnar så blir de lidande. Det är inte bara katter som dumpas utan många verkar tyvärr tro att kaniner klarar sig själva ute.
– Jag delar ut tidningar på nätterna och har de senaste veckorna mött en kanin

vid en brevlåda varje natt. Tredje natten lämnade jag en lapp i brevlådan till de bo-ende med information att kaninen hoppar omkring på egen tass. Inget gensvar och nu ser jag den så gott som varje natt, var till och med dit en gång dagtid för att dubbelkolla så att det inte var något nåt som man inte ser i mörkret men nej, den hoppar omkring löst. Dock var det ingen hemma då men jag tänker försöka ta mig dit igen och höra mig för varför kaninen är lös, den kan ju bli påkörd eller få påhälsning av räv.
Fler tecken på den ökade efterfrågan på sällskapsdjur är att 3 000 fler hundar registrerades hos Jordbruksverket första halvåret i år jämfört med samma period 2019 och att köerna till många av Stockholms hunddagis är längre än någonsin. ✕

RIVSTART FÖR MÄLARTASSEN I EN ANNAN DEL AV KÖPING

I vintras var det klart: En ny djurskyddsförening ska starta i Köping. Marie Persson blev ordförande, Mayvor Eriksson Haugdal revisor och allt gick som på räls. Då kom pandemin. "Vi har fått tänka om, men det går!"

De var igång, hade planerat flera träffar där den nystartade föreningen skulle marknadsföra sig och möta intresserade.

– Vi skulle vara med på festivaler och andra arrangemang och värva medlemmar. Men så kom pandemin. Det blev inte som vi tänkt oss, säger ordförande Marie Persson, Djurskyddet Mälartassen i Köping.

– Medlemsrekryteringen avtog ganska tvärt. Men vi fick tänka om. I stället har vi lagt ner mycket arbete på vår Facebook-sida, ordnat allt administrativt arbete som krävs för att ha en förening och så har vi roligt nog fått väldigt mycket uppmärksamhet i medierna!

Igår var vår revisor Mayvor med i radions P4 och vi har också medverkat i morgontidningen.

I radiointervjun berättar Mayvor Eriksson Haugdal om den starka önskan som både hon, föreningen och många av ortens djurägare har om att starta en minneslund för sällskapsdjur i Köping.

– Man vill ha en plats till sina husdjur som man har levt med och tyckt väldigt mycket om, precis som när en människa begravs så vill man kunna gå till platsen, tända ett ljus och minnas.

Hon har själv två urnor av sina hundar som gått bort.

– Det är inte meningen att de ska stå i bokhyllan. Men här står de i väntan på en plats. Jag vill inte gräva ner dem i trädgården eftersom det inte är säkert att vi kommer att bo kvar här för alltid.

Djurskyddet Mälartassen har åtagit sig att sköta om minneslundan och det ska bara vara askan av kremerade djur.

– Det enda vi behöver är en liten plats, med träd och en bänk att sitta på och minnas, vi hoppas i första hand att kommunen kan erbjuda oss den, sa Mayvor Eriksson Haugdal i radion.

Nu har bilder som förslag på var en liten lund skulle kunna finnas skickats in till kommunen och föreningen väntar på besked.

– Vi har redan från start fått fin kontakt med länsstyrelsen, de hörde av sig häromveckan för att höra om vi kunde hjälpa dem att fånga in en kattmamma med tre ungar. Jag hade inte ens hunnit ringa dem för att ordna vår ansökan om §16-tillstånd. Just nu är två av våra tjejer ute med fällor varje dag för att fånga in dem ute vid ambulansstationen. Det finns redan fyra personer som väntar på att ge dem ett hem, säger Marie Persson.

– Vi har också hunnit få en full styrelse, med både vice ordförande och suppleanter! Det känns ju extra roligt eftersom man ständigt får höra hur svårt det är att få människor att engagera sig ideellt.

Bakgrunden till den nystartade djurskyddsföreningen i Köping har en tråkig upprinnelse. Det tidigare katthemmet på orten som fått miljondonationer fick stängas och nu väntar en utredning.

– Det var väldigt tråkigt att det blev så. Vi försöker nu att se framåt och ta tillvara på det stora engagemang som finns för att

hjälpa behövande djur i Köping. Men visst, det är omöjligt att låta bli att tänka på hur många katter som kunnat bli kastrerade för en miljon kronor. Men vi tar nya tag nu.

Mälartassen har ännu inget katthem och i skrivande stund blir nästa steg att ansöka om §16-tillstånd för jourhemmen.

– Nu vill vi så mycket! Bara för någon vecka sedan hjälpte vi vår första hund. Nästa stora steg blir att bygga upp vår hemsida och försöka finna sätt att värva medlemmar trots coronarestriktionerna, sa Marie Persson när vi talades vid i somras.

När hösten nu kommit har mycket hänt. Så här skriver de i ett inlägg på Facebook i september:

"Minns ni katterna vi hjälpte till att fånga in vid ambulansstationen i Köping för några veckor sedan? Mamma och tre ungar 🐾. Vi följer givetvis utvecklingen, och här kommer en uppdatering ifrån lilla Stellan, som nu vågar sig upp och somnar

i famnen på matte 🥰❤️ Det känns så fantastiskt, vilken utveckling på så kort tid 🐾 Våra hjärtan svämmar över av kärlek, en sån underbar liten kille 🐾

I det här fallet hade vi ju tur att alla katterna fick nya hem efter infångandet, och vår ambition är att vi inom en snar framtid ska få igång en jourhemsverksamhet."

Första uppdraget från länsstyrelsen gick bra, här har en av fyra hemlösa katter fångats in.

– Vi har också börjat samarbeta med Hedströmsdalens ornitologiska förening, som är verksam i Köping, Kungsör och Skinnskatteberg. De driver ett antal projekt, bland annat Projekt pilgrimsfalk, som vi med glädje följt under våren. Man matar också, sedan några år tillbaka, småfåglar i Karlbergsskogen under vinterhalvåret.

Djurskyddet Mälartassen tog kontakt och undrade om ornitologerna var intresserade av deras hjälp, och det var de.

– Vi har träffats en kväll på matningsplatsen i skogen, och i början av oktober är det tänkt att matningen ska börja.

I oktober kommer föreningen dessutom att flytta in i en centralt belägen lokal.

– Tack vare det kan vi satsa hårt på att synas i höst! Vi har tillsammans lyckats lägga om arbetet när hela vår planering föll i våras. Vi vill göra så mycket för djuren i Köping, det är bara full fart framåt! säger Marie Persson. ✖

Hela gänget bakom Djurskyddet Mälartassen! Från vänster Jane Malmgren, Yvonne Malmgren, Krister Svartström, Leif Eriksson, Carolina Åstedt, Marie Persson, Anna-Lena Larsson, Mayvor Eriksson Haugdal, Elisabeth Wikström. Hundarna Gunde (svart) och Sally lever tillsammans med Leif och Mayvor.

Ange "Djurskydd" för 10% rabatt. Djurskyddet får även 10% per order.

minifinder

djurskyddet SVERIGE

MiniFinder stödjer Djurskyddet Sverige

MiniFinder Atto Pro GPS tracker till katter

- 100% vattentät
- Geofence-larm
- Realtidsspårning
- Lyssna på katten

www.minifinder.com/djurskyddet/ sales@minifinder.com 0470-786 833

”Varje snäcka har sin egen personlighet”

Att hålla snäckor har blivit populärt. På nätet finns flera Facebookgrupper och forum. Vi har besökt två entusiaster och talat om foder, snäckpersonligheter och städare.

De är inte som några andra husdjur!

Det säger Tesso Westerberg som sedan tre år tillbaka föder upp snäckor. Hon tyckte snäckor lät spännande och läste på, bestämde sig för att köpa två stycken och sedan var hon fast. Som många andra började hon med de två vanligaste arterna *Lissachatina Fulica* och *Lissachatina Reticulata*.

Hon tycker att det bästa med att föda upp snäckor är att se de små växa upp och bli modigare med tiden, och att följa deras utveckling.

– Sen är det såklart väldigt roligt att nya människor hittar till hobbyn och att få lära dem allt man kan om snäckor.

Tesso tar också upp att snäckor har personlighet, vilket många inte tror.

– En del är blyga, en del är väldigt framåt och nyfikna, en del äter allt och en del är kräsna med maten, en del utforskar gärna nya saker och en del håller sig gärna till sina trygga områden i habitatet.

Tesso Westerbergs snäckor bor artvis eftersom de ska ha olika luftfuktighet och värme. De flesta bor i terrarium och en del bor i petboxar även kallade faunarium. Rätt luftfuktighet tillgodoses genom att terrariet sprejas dagligen. Extra värme tillförs av en värmematta på baksidan av terrariet eller med lampa, vanlig eller värme, i en ramp uppe på terrariet, på så sätt tillgodoses även en dygnsrytm.

– Värmemattor ska ej placeras under terrarium dels för att bottensubstratet torkar snabbare dels för att man inte vill ha värmen underifrån eftersom snäckor gräver ner sig i jorden för att söka svalka, förklarar Tesso Westerberg. Att värmen och luftfuktigheten är rätt håller hon koll på med hjälp av termometer och hygrometer.

Snäckor äter grönsaker, fiskmat, reptilpellets, hemmagjord gröt och lite frukt. De

ska även ha ett extra proteintillskott regelbundet. Maten får inte innehålla socker, salt, zink eller järn.

– All mat som är torr, som fiskmat, reptilpellets, hund- eller kattmat och gröt, måste blötläggas innan de äter annars sväller det i snäckorna och de kan i värsta fall dö.

Tesso Westerberg informerar också om att väldigt många har städare tillsammans med snäckorna. Hon har själv både hoppstjärter och gråsuggor hos alla snäckor och vad de gör är att äta upp matrester och snäckornas avföring, vilket i sin tur underlättar hållandet av snäckor.

– Om jag jämför snäckägarskapet innan jag tillsatte städare hos snäckorna och efter, så är det flera timmar i veckan jag spar på att slippa stå och plocka bort matrester och snäckbajs.

Under dygnet spenderar snäckorna i princip hela tiden med att leta mat, vila eller sova, och det sista alternativet kan vara att leta partner.

Runts kallas de snäckor som växer väldigt långsamt, de brukar vara sneda i skalen, och dessa snäckor skulle ha dött först i det vilda. De bör inte säljas som sällskapssnäckor, däremot kan de säljas som fodersnäckor.

Snäckor som ska hållas som sällskapsdjur brukar Tesso Westerberg behålla till de är minst 2–4 månader gamla, egentligen har det inte med åldern att göra utan med hur stora de är.

– Man vill se så de växer ordentligt och äter som de ska innan de säljs. Runts måste också rensas bort innan, och det kan man inte göra på direkten utan det ser man med tiden.

Tesso Westerberg påpekar att hon bara skickar när köparen bor långt bort eller som nu i coronatider, annars föredrar hon att snäckorna hämtas hos henne.

– Jag har skickat många paket och tagit emot lika många, aldrig har det varit några problem och aldrig har snäckorna varit skadade om sändaren packat ordentligt, berättar hon och förklarar hur snäckor kan packas utan att fara runt i förpackningen.

Frakten tar oftast mindre än 24 timmar och Tesso Westerberg är inte orolig för att de ska komma bort eftersom hon alltid skickar och kräver spårbart paket.

– Det är lite dyrare men man vet hela tiden var paketet är och skulle det komma bort har de alltid en kod så man kan se var de är och lösa situationen.

Hemma hos Tesso Westerberg finns hundar, kaniner och reptiler. Ansvarsmässigt tycker hon att det är ganska stor skillnad på att hålla snäckor jämfört med andra sällskapsdjur. Om bara temperaturen och luftfuktigheten hålls rätt och snäckorna får mat regelbundet så trivs de bra. Känslomässigt anser hon också att det skiljer sig en del.

– Jag älskar mina snäckor och blir lite fäst vid dem även om det inte är ett lika starkt band som till många andra djur.

Hon har heller aldrig hört om någon som tar en snäcka till veterinär.

– Det känns som att är den sjuk på något

sätt så dör den tyvärr innan man hinner upptäcka det och annars är det som kan hända att skalet går sönder vilket man i de flesta fall kan plåstra om tills de växt till sig.

Om det inte går att reparera och de är så pass trasiga att snäckorna inte kan leva ett ordentligt snäckliv krossas de.

– Snabbt, hårt och ordentligt för att minimera lidandet. En del lägger dem i frysen men det är dels olagligt, dels blir det en väldigt lång och plågsam död för snäckorna.

Snäckor avlar sig av sig själva. Men Tesso Westerberg tycker inte att vem som helst

kan kalla sig för uppfödare eftersom det finns så mycket mer som hör till. Det är viktigt att ha stenkoll på kullarna och att rensa runts regelbundet. Rätt information måste också ges till köparna.

– Det är mer än bara ”det kom ägg, nu är jag uppfödare”. Ska man kalla sig uppfödare så bör man ha kunskapen och erfarenheten, som krävs för att lära upp en helt ny person som kanske inte kan någonting alls om snäckor.

Julia Johansson upptäckte snäckor genom en lärare. Nu har hon sällskap av tre snäckor, *Lissachatina Reticulata*, på sitt rum hemma i Aneby. Alla tre ligger tätt intill varandra ovanpå eller i närheten av den utlagda maten och håller sig inuti sina skal. De saknar namn, en är betydligt mindre medan de två större är extremt lika varandra. Många av Julias tidigare snäckor har däremot haft namn som Tittut, Greta och Snäckis.

– De jag hade innan kom fram när de hörde ens röst, och när man klappade lite på skalet eller spolade vatten tittade de ut. De jag har nu är inne i skalet mer och inte så sociala.

Förutom snäckorna har familjen tre hundar, en katt, en skäggagam och uppfödning av kampfiskar. På Julia Johanssons rum finns flera akvarier med kampfiskar längs med väggarna. Hundarna kommer emellanåt nerspringande till källaren där vi befinner oss, en utav dem är nyfiken på snäckorna i terrariet. Hon tror inte att någon brukar ta snäckor till veterinären.

– Det är väl inga djur man försäkrar. Är det skalsprickor försöker man reparera det hemma. I förebyggande syfte är det viktigt att ha rätt arter med varandra och se till så att de har rätt luftfuktighet.

När Julia Johansson letade nya arter åkte hon ner till Tyskland, på mässor och i närområdet, för att slippa skicka dem.

Hon är osäker på hur många snäckor hon har haft totalt.

– Personligheten märker man på dem även om man inte tror det. Snäckor är heller inte så komplicerade djur att lämna bort om någon ska vakta. ✖

Läs mer på nästa sida om snäckor >>

Postnords policy
Enligt Postnord är det inte tillåtet att posta levande eller döda djur. Undantag ges för SVA, Statens veterinärmedicinska anstalt och Naturhistoriska riksmuseet. Generella undantag gäller "bin, blodiglar, silkesmaskar, bananflugor av familjen Drosophilidae samt parasiter och förstörare av skadliga insekter mellan officiellt erkända institutioner".

Djurskyddslagen gäller för snäckor som sällskapsdjur

Vilka regler gäller egentligen för snäckor? Hur ska de hållas och hur ska de transporteras? Vi blev nyfikna och frågade två experter.

Vilka regler gäller för den som håller snäckor?
– Om snäckorna hålls som sällskapsdjur så gäller djurskyddslagen för dem, det betyder att de grundläggande djurskyddskraven ska följas. De inledande paragraferna i djurskyddslagen är allmänt hållna och tar till exempel upp att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom, det står också att djur ska ges tillräcklig tillsyn. Djurskyddslagen gäller alla djur som hålls av människan, alltså även de ryggradslösa djuren, förklarar Maria Jernberger, länsveterinär på Länsstyrelsen i Stockholm.
Däremot finns inga detaljerade föreskrifter för ryggradslösa djur, exempelvis finns inga särskilda utrymmeskrav när man håller snäckor som sällskapsdjur.
– Vad gäller din fråga om transporter av snäckor så gäller djurskyddslagen på samma sätt. Vid transport av djur ska man använda lämpligt transportmedel som ger skydd mot värme och kyla, stötar, skav-

ning och liknande. Den som transporterar djur ska ha tillsyn över djuren och göra det som behövs för att de under pålastning, transport och urlastning inte skadas eller orsakas lidande, säger Maria Jernberger.
– Jag känner att detta delvis blir en teoretisk diskussion, men säg att någon på ett djurskyddsmässigt bristande sätt transporterar en stor mängd snäckor och att de dör under vägen, då skulle det kunna ses som ett brott mot djurskyddslagen alternativt djurplågeri om transportören blir polis-anmälld.
Eftersom det verkar som att en del transporterar snäckor utan att ha tillsyn över dem under frakten undrar vi vilka risker som finns. Ted von Proschwitz, vetenskaplig intendent på Göteborgs Naturhistoriska museum, berättar att många av de snäckarterer som hålls i terrarier kommer från subtropiska-tropiska områden och är vana vid höga temperaturer.

– De flesta är ganska bra anpassade till att klara längre torrperioder. Snäckorna brukar då gå in i ett vilstadium. Många arter kan klara flera veckor till månader i detta vilstadium, säger Ted von Proschwitz, som svar på hur länge en snäcka kan klara sig instängd om ett paket kommer bort.
Det finns även risker när sällskapsdjur importeras, de kan vara bärare av sjukdomar och parasiter som kan spridas.
Vissa arter av snäckor, kanske främst europeiska, skulle också kunna släppas ut och etablera sig i svensk natur, något som absolut inte är önskvärt.
– Tyvärr har jag vid något tillfälle fått rapporter om att man till och med hittat tropiska arter ute i naturen. De har uppenbarligen blivit utsläppta eller rymt från terrarier, arter som inte är anpassade till vårt klimat utan kommer att dö under vintern, säger Ted von Proschwitz.
Läs mer på webbtidningen om snäckor och snäckhållning.✕

Polis Mikael Åslund ger sitt perspektiv på två frågor som rör lantbrukets djur. Den ena om vad privatpersoner har för rättigheter att visa hur djur har det med kameran som hjälp.

FRÅGA

”VILKA REGLER GÄLLER NÄR MAN FOTAR LANTBRUKSDJUR?”

Den senaste tiden har det lagts upp filmer på sociala medier som visar en gris vars tryne blöder i en slakttransport. Flera har hört av sig till redaktionen och senare i höst

kommer en artikel. Men vad gäller juridiskt när privatpersoner filmar och fotograferar in i transporten från en trottoar, utan att tränga sig in på någon annans område? ✕

SVAR

”FÅR INTE ANVÄNDA FOTOT PÅ ETT MISSKREDITERANDE SÄTT”

Privatpersoner som fotograferar som det beskrivs gör sig inte skyldiga till brott, men man får inte använda fotografiet på ett sådant sätt att transportören, slakteriet eller den man fotograferar misskrediteras. Den som blir fotograferad måste ges tillfälle att förklara sig annars kan man riskera att bli misstänkt för förtal. Anmäler man händelsen till polisen och bifogar fotografiet har grisarna med största sannolikhet slaktats

varför den aktuella händelsen inte kommer att kunna utredas. Anmäler man händelsen till länsstyrelsen kan länsstyrelsen företa kontroll av transporterna och utreda om det är något ”systemfel, återkommande” i samband med lastning eller transport eftersom grisarnas trynen är blodiga. Om länsstyrelsen vid kontroll upptäcker brott ska de anmäla till polisen. Mitt råd till er är att skicka fotografierna till länsstyrelsen

så de uppmärksammas på grisarnas miljö under transporten. Var noga med att skicka så mycket uppgifter till länsstyrelsen som möjligt, exempelvis tid, plats, reg nr, vem som fotograferade. Man kan vara anonym när man skickar uppgifterna till länsstyrelsen och de kan ändå besluta om kontroll. Polisen kan inte besluta om tvångsmedel, exempelvis husrannsakan och teknisk undersökning, på anonyma uppgifter. ✕

FRÅGA

”VARFÖR OLAGLIGT ATT SLÄPPA UT DJUR?”

Jag undrar varför det är olagligt att släppa ut djur som hålls instängda i burar, till exempel höns, minkar eller kaniner? Alla

förstår ju att djur som hålls i burar inte mår bra och att de mår bättre i det fria! ✕
Djurvän

SVAR

”DJUR RÄKNAS SOM SAKER I SVENSK LAGSTIFTNING”

Hej Djurvän! Du har rätt i att djuren många gånger kanske har det bättre i det fria, men som du skriver är det inte tillåtet. Jag ska förklara varför, även om syftet ibland kan te sig vällovligt.
Djur räknas som saker i svensk lagstiftning och det innebär att djuren som hålls i burar ägs av någon. Djuren betingar ett ekonomiskt värde för dess ägare. När man släpper djur förlorar ägaren sin egendom och det innebär en ekonomisk förlust. Om du går in i en produktionsanläggning gör du dig skyldig till olaga intrång, då du inte har rätt att vistas i lokalen utan ägarens tillstånd. När du släpper djuren fria orsakar du djurägaren en ekonomisk skada och gör dig skyldig till skadegörelse alternativt grov skadegörelse. Djuren som du släpper lösa kommer troligen inte att kunna klara sig, utan kommer med största

sannolikhet att svälta ihjäl och då kan du bli misstänkt för djurplågeri.
Trots att minken är ett rovdjur visar erfarenheten att minkar som släpps lösa ofta söker sig tillbaka till farmen där de fått föder. Att de djur du nämner hålls i burar är i dag en accepterad produktionsform som fler än du ifrågasätter. Produktionsformen har mer och mer ifrågasatts av allmänheten och därför ser man idag betydligt större utbud av exempelvis ägg från frigående höns, och glädjande nog höns som också får vara ute. Vill man påverka och verka för en förändring ska man tillskriva politiker som är de som sitter på möjligheten till en förändring.
Vill tillägga att den som äger djuren har ett ansvar för att de hålls enligt gällande lagar och föreskrifter och riskerar att göra sig skyldig till djurplågeri alternativt brott

mot djurskyddslagen om han eller hon inte följer dessa. Djurskyddslagen är en ”minimilagstiftning”, sämre än så får det inte vara. ✕

POLISPERSPEKTIV
MED MIKAEL ÅSLUND

Hur har hunden det på dagis?

Efter det spridda klippet där en anställd på ett hunddagis skriker åt en hund och lyfter upp den i kopplet har anmälningarna strömmat in. Men hur vet du att hunden har det bra när du inte är med? Experter ger råd.

Under sensommaren spreds filmer från ett hunddagis i Stockholms-trakten via sociala medier. På ett av klippen lyfts en hund upp i kopplet, hänger i selen innan den kastas ner på marken under en koppelpromenad där stora och små hundar är blandade vid samma midjebälte. Filmerna har rört upp många känslor.

På Länsstyrelsen i Stockholms ärende-översikt framgår att fler än 100 anmälningar strömmat in under några dagar mot det aktuella hunddagiset. Så många anmälningar blir allt vanligare.

– Det händer när ett klipp blir viralt eller om någon skriver på sin blogg om ett djur som far illa. Det når väldigt många och då kan det bli många anmälningar. Men det är egentligen inget nytt som tillförs i anmälningarna, utan i princip alla skriver att de sett denna film och vill anmäla händelsen. Så även om det är hundra anmälningar rör de samma händelser och inga nya bevis presenteras, säger Joakim Johansson, enhetschef för djurskyddsenheten vid Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vad blir nästa steg för er del?

– Just händelserna på filmerna har ju

redan skett och de är nu en fråga för rättsväsendet. För vår del kan det handla om att vi bedömer att detta ska bli ett tillsyns-ärende och då göra en kontroll av att den nuvarande verksamheten bedrivs på ett sätt som följer de regler som finns.

I Stockholm finns flest hunddagis i landet. Gör länsstyrelsen kontinuerlig tillsyn på hunddagis eller först efter anmälan?

– Vi gör en grundlig granskning innan de får sitt tillstånd så att de uppfyller kraven. När det gäller anmälningar mot hunddagis-verksamheter så ställs det i relation till hur många som finns och det kommer in an-

mälningar ibland, men jag kan inte säga att anmälningarna mot hunddagis är så många.

Har du några generella råd till hundägare om vad de bör kontrollera innan de väljer hunddagis?

– Börja med att fråga om deras tillstånd och se så att de har ett. Även om man kanske inte som när man skolar in barn på förskola kan få vara med på plats den första tiden, så kan man gärna fråga om bemanningen, hur många finns på plats varje dag? Som kund behöver man förstå att det måste kosta en del att ha sin hund på dagis för att de ska kunna motsvara högt ställda krav i sina tillstånd med personaltäthet och lokalernas beskaffenhet.

– Annars skulle jag också ge rådet att ta referenser och be att få tala med någon tidigare hundägare, säger Joakim Johansson.

977 000 hundar är registrerade i Sverige. Många ägare arbetar heltid och behöver hjälp att gå ut med hunden dagtid. Köerna till hunddagis och dagmattar är ofta långa. Så hur kan jag som hundägare avgöra om ett hunddagis verkligen är bra för min hund?

Enligt hundpsykologen Hannah Kendrup är det svårt att veta, men det finns en del du kan göra för att åtminstone kunna välja bort.

Det första är att kontrollera utbildningen hos personalen på hunddagiset. Länsstyrelsen ställer en hel del krav och det finns flera olika utbildningar som tillgodoser de kraven, men det är bara en miniminivå.

– Ställ frågor om utbildningen! Det finns de som läser många olika utbildningar och som ständigt vill utveckla sitt vetande och det finns de som nöjer sig med minsta möjliga kunskap. Redan där kan man få en vink om vilken kvalitet dagiset håller, säger Hannah Kendrup.

– Självklart ska man också kontrollera att det är ”rätt” utbildningar. Bygger de på vetenskap eller tyckande? Vilken hundsyn och vilken typ av träning förespråkar deras lärare? Det är stor skillnad på att ha läst etologi på universitetet eller ha gått en kurs för vem som helst som kallar sig ”hundexpert”.

Bästa rådet Hannah Kendrup kan ge är: Ställ frågor!

Ställ dem om konkreta situationer: Vad gör personalen om två hundar börjar slåss till exempel?

Om hundpromenaden: Hur många

hundar går ut samtidigt? Får min hund stanna och nosa eller kissa när den vill eller tvingas den bara hänga med i de andra hundarnas tempo?

– Om metoderna: I dag säger de flesta att de använder sig av positiva metoder, men vad innebär det rent konkret? Hur ser personalen på ledarskap till exempel? Som sagt, är det inte enkelt och för att ställa frågor och utvärdera svaren krävs det att man vet en hel del själv. Är man nybliven hundägare utan så mycket tidigare hunderfarenhet är det svårt.

Faran med att använda våldsamma metoder som den i klippet är enligt Hannah Kendrup – förutom att det ger hunden psykiskt och fysiskt obehag – att det aldrig går att styra vad hunden börjar associera till våldet.

– Det är till exempel därför många hundar som dresseras med elhalsband eller osynliga elstängsel blir aggressiva mot andra hundar. Från början ser de kanske en hund gå förbi och springer fram för att hälsa, men just då får den en elstöt. Då är

det inte konstigt att den börjar associera andra hundar med smärta och obehag och blir aggressiv.

Går det att se på sin hund om den blivit illa behandlad?

– Det är verkligen jättesvårt. Många hundar visar inte att de kanske inte vill vara någonstans, de är så måna om att vara till lags. Det gäller särskilt för vissa sällskapsraser som verkligen försöker älska människor, säger Hannah Kendrup.

Det viktigaste är att vi kan lyssna och känna in hur hunden mår, betonar författaren Kerstin Malm, filosofie doktor i etologi.

– Då ser vi små förändringar i hundens beteende, men framför allt har vi förmågan att känslomässigt förstå. Ibland kan det finnas delade känslor för hunden med dagiset. Det kan vara roligt att gå dit och träffa hundar, samtidigt som någon i personalen kanske inte alltid är snäll och hunden saknar matte eller husse. Vi som lever med hundar behöver därför en djupgående känsla för hunden som gör att vi förstår vad den behöver och mår bra av. ✕

Foto: Hailey Moeller/Unsplash

Kraven att få driva hunddagis

För att få tillstånd av länsstyrelsen att driva hunddagis krävs kompetens i

- * hundens beteende + önskade beteenden,
- * grundläggande fysiologiska och rörelsebehov,
- * stress, raskunskap, tillsyn och skötsel,
- * god social och fysisk miljö,
- * enklare smittskydd och hundsjukvård,
- * djurskyddslagstiftning, avelsrelaterade problem och fyra veckors praktik.

Kraven gäller för den som driver dagis. Branschorganisationen Sveriges Hundföretagare har fler krav på sina medlemmar och H-märker verksamheter med etiskt hundtänk och hög kvalitet. ✕

Kräv ett besök i förväg

Therese Arvestrand utbildar hunddagisföreståndare vid Sommenbygdens folkhögskola. Besök dagiset och bilda dig en uppfattning om hur stressade hundarna och personalen verkar, tipsar hon.

– Vill dagiset inte att man besöker dem, vilket faktiskt inte är ovanligt, så skulle jag ”dra öronen åt mig” och fundera över om det finns något som de inte vill visa. Att ställa specifika frågor kan vara svårt, då det kan låta hur bra som helst, men sedan är det inte så i verkligheten ändå.

Fler goda råd finns på sidorna 28-29 och på webbtidningen. ✕

Olagligt här men lagligt där – när turister begår brott mot djur

Alla som begår brott mot djurskyddslagen i Sverige kan åtalas. Även om man är här som turist. Men bevisläget är ofta svårt.

När Helena Röcklinsberg skulle ta färjan från Malmö till Travemünde noterade hon en barnfamilj i passagerarkön medan de fortfarande befann sig i Sverige. Det knöt sig i magen när hon såg att deras hund, en svart dobermann, hade på sig dels ett antiskallhalsband, dels en länk med skarpa piggar vända inåt den känsliga halsen. Hon var inte säker på om sådana, så kallade stackelhalsband, är förbjudna att använda enligt svensk djurskyddslag.

– Jag har sett sådana halsband i Tyskland tidigare, och vet att de är tillåtna där. Hade jag vetat helt säkert att de är förbjudna i Sverige så hade jag i alla fall upplyst mannen med hunden om att han faktiskt begick ett brott mot svensk lagstiftning genom att använda halsbandet på svensk mark. Att rent lagligt kunna göra något hade nog varit för sent ändå, vi var ju på väg till Tyskland.

Helena Röcklinsbergs berättelse illustrerar ett problem som hon inte är ensam om att uppmärksamma: Utländska medborgare

som begår brott mot djurskyddslagen på svensk mark.

För tre år sedan uppdagades ett mycket uppmärksammat fall med ett norskt turidningsföretag som arrangerade turer som gick på båda sidor om den svenska gränsen.

Nattetid och vid vilopauser använde sig företaget av så kallad hobbling, en metod där man helt enkelt kedjar ihop benen på hästarna så att de inte kan röra sig fritt, något som hindrar dem från att rymma medan rytterna vilar.

Metoden är absolut förbjuden i Sverige och uppmärksamma människor som såg det anmälde till länsstyrelsen som agerade genom att säga ifrån och hota med sanktioner om inte företaget slutade bryta mot lagen.

Men vad kan man som enskild person göra om någon – oavsett om det är en svensk eller utländsk medborgare – begår brott mot djurskyddslagen? Det är inte en helt enkel fråga att bena ut.

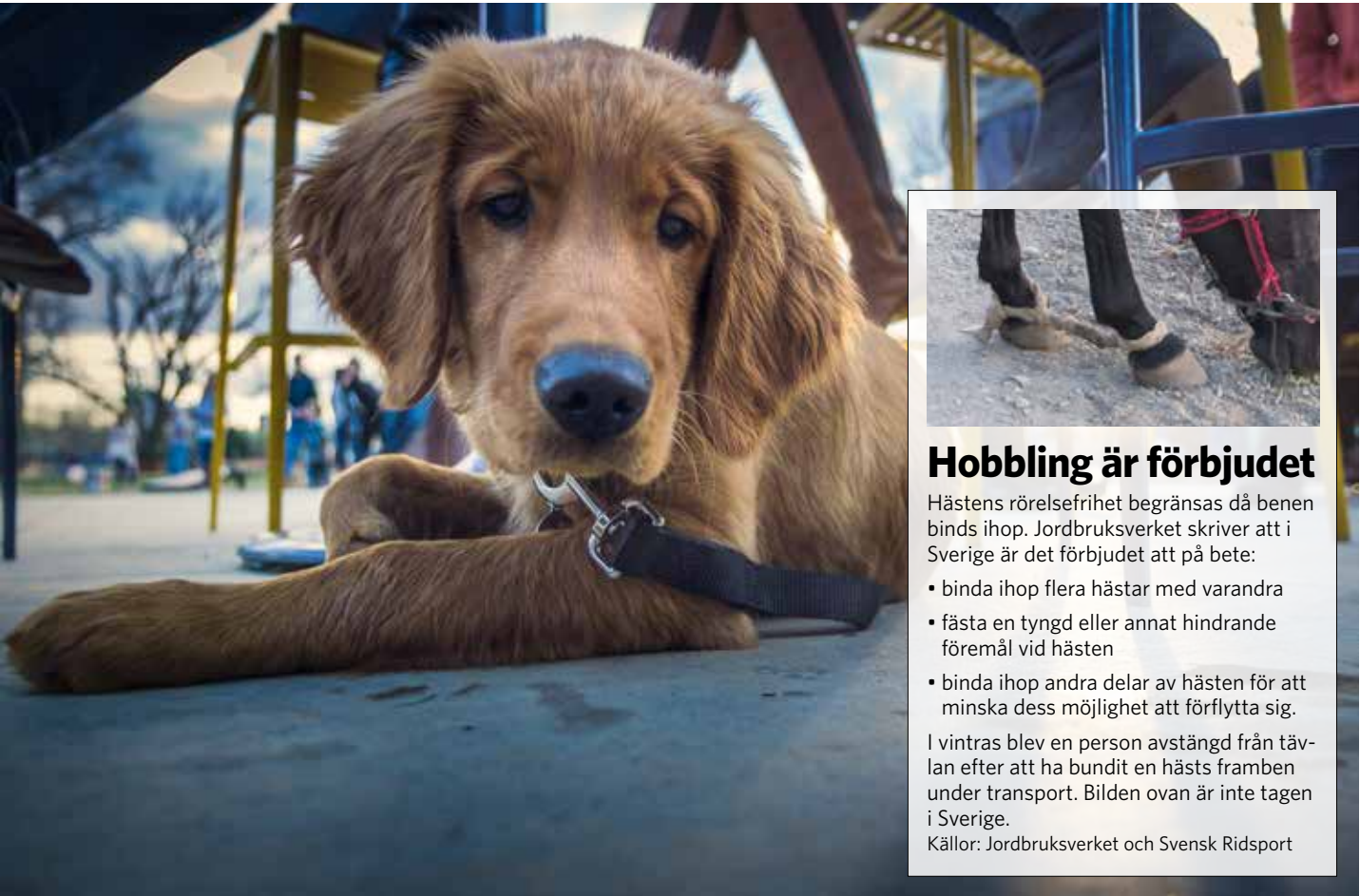
– Oavsett om man är utländsk eller svensk medborgare så kan man åtalas i

Sverige om man begår brott här, slår juristen Helena Striwing fast.

– Men en åklagare ska först bedöma om det finns något uppsåt, alltså en intention att verkligen bryta mot lagen. Har man inte haft uppsåt saknas en byggsten i brottet, så då kanske det inte skulle leda till åtal om inte brottet dessutom kan begås av oaktsamhet. Brotten i djurskyddslagen kan med få undantag begås både med uppsåt och av oaktsamhet.

Bevisläget är oftast svårt. Vittnen kan till exempel se någon som sparkar på sin hund, men även om någon ringer polisen, som utreder brott, eller länsstyrelsen som har tillsynsansvaret för att den svenska djurskyddslagstiftningen följs, så är ofta situationen överspelad när myndigheterna väl kommer till platsen och om någon är kvar står ord mot ord.

– När det handlar om brott mot djurskyddslagen och det inte handlar om vanvård som pågår under lång tid, så måste man i princip ta den som bryter mot lagen på bar gärning, säger Lena Jacobsson

Hobbling är förbjudet

Hästens rörelsefrihet begränsas då benen binds ihop. Jordbruksverket skriver att i Sverige är det förbjudet att på bete:

- binda ihop flera hästar med varandra
- fästa en tyngd eller annat hindrande föremål vid hästen
- binda ihop andra delar av hästen för att minska dess möjlighet att förflytta sig.

I vintras blev en person avstängd från tävlan efter att ha bundit en hästs framben under transport. Bilden ovan är inte tagen i Sverige.

Källor: Jordbruksverket och Svensk Ridsport

som är förundersökningsledare på polisens djurskyddsgrupp.

Hon nämner ett exempel där man träffade på en lösspringande hund som hade rymt från en hundgård och hade på sig ett elhalsband, även det strängt förbjudet enligt svensk djurskyddslagstiftning.

– Ägaren som så småningom dök upp ställdes inför rätta, men blev friad i tingsrätten, säger Lena Jacobsson.

I domen från Varbergs tingsrätt slås fast att det är ställt utom allt rimligt tvivel att det faktiskt var ägaren som hade försett hunden med det otillåtna halsbandet fastän han menade att det var någon annan, för honom okänd person, som av okänd anledning satt på hunden det. Men eftersom fjärrkontrollen till halsbandet inte hittades, frikändes ägaren:

”Enligt tingsrättens bedömning förutsätter ansvar för brott att anordningen faktiskt har fungerat. Någon sändare har emellertid inte återfunnits och det har därför inte gått att göra någon kontroll av

om anordningen fungerar. Åtalet ska därför ogillas.” skriver tingsrätten i sin dom.

– Problemet i dag är att det här handlar om lågt prioriterade brott mot bakgrund av gängbrottslighet, skjutningar ... Polisens resurser är helt intecknade, säger Helena Striwing. Även om brottet är pågående så är det inte säkert att en patrull kan ingripa och ta in personer till förhör. Men man kan ju alltid försöka ringa och se om de till äventyrs har en bil som kan åka ut.

Helena Striwings bästa råd om man blir vittne till brott är: Dokumentera! Ta foton, filma och anmäl.

Ju fler och ju mer konkreta bevis som finns, desto större är möjligheten att den som begår brott kan ställas inför rätta.

Det finns faktiskt ytterligare en möjlighet, även om det är något som Helena Striwing inte vill rekommendera: Envarsgripande. Enligt kapitel 24 i rättegångsbalken, sjunde paragrafen, får vem

som helst gripa en person som begår brott där fängelse ingår i straffskalan.

”Om den som har begått

brott, på vilket fängelse kan följa, påträffas på bar gärning eller flyende fot, får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skyndsamt överlämnas till närmaste polisman.” står det ordagrant i lagen.

Det betyder att gripandet måste ske i anslutning till gärningen, så att det inte finns någon risk för förväxling. Men i princip kan alltså vem som helst gripa en person som exempelvis använder ett olagligt hundhalsband eller begår ett annat brott mot svensk djurskyddslagstiftning, eftersom sådana brott kan ge fängelse.

– Det är inget jag råder till generellt. Bättre att vara strategisk. Det kan vara svårt att orka hålla kvar en person på en brottsplats eller att hålla takt med någon som springer iväg. Nu när folk har mobiler är det bäst att ringa polisen, berätta vad som hänt och ge signalement medan man följer efter personen, som kanske inte ens lagt märke till att någon sett brottet begås. Vet man med sig att man klarar av att ingripa fysiskt ja då kan man förstås göra det.✖

1 FOTOGRAFERA & DOKUMENTERA

Rör det sig om någon annans djur? Skriv ner tid, plats, händelse. Notera så mycket du kan och var så detaljerad det bara går. Om det är ett akut pågående plågande: ring polisen! Om du misstänker missförhållande: anmäl till länsstyrelsen i det län djuret är. Här finns alla länsstyrelser: www.lansstyrelsen.se

2 VARA ANONYM OM DU VILL

Du får alltid vara anonym om du vill, men uppge rätt adress till platsen där djuret är, så att polisen eller djurskyddskontrollanterna hittar dit. Det drabbar bara djuren om myndigheterna på grund av oklara uppgifter inte hittar fram.

OM DU TROR ATT ETT DJUR FAR ILLA

Även om straffen för djurplågeri kan höjas så måste plågandet upptäckas. Misstänker du att djur far illa? Det finns saker att göra. Här är åtta råd.

Källor Länsstyrelsen, KfV-Riks, Viltakuten, Polisen, Socialstyrelsen & Therese Arvestrand
Text Katarina Hörlin **Foto** Anna Ogilenk, Unsplash

3 TA UPP DIN ORO MED ÄGAREN

Om du misstänker misskötsel: kontakta helst ägaren om du tror att det går och säg varför du är orolig för djuren. Man kan även mejla eller lägga en lapp i brevlådan. Kopiera gärna råden i de nya föreskrifterna för hund och katt, om det rör dessa djur, där finns bra anvisningar till hur de ska skötas. Sök L102 på Jordbruksverkets hemsida: www.sjv.se

4 INGET KRAV ATT SJÄLV GRIPA IN

Ser du någon utsätta ett djur för plågsam behandling och vill men vågar inte ingripa? Samhället kräver inte av någon att kliva in och hindra någon som begår brott genom eget ingripande. Tvärtom avråder många från det såvida du inte är alldeles säker på vad du gör. Ring polisen vid pågående brott, kontakta annars länsstyrelsen.

5 OROLIG FÖR DITT EGET DJUR INFÖR PASSNING? TALA MED ANSVARIG

Innan du bestämmer dig för att anlita ett hunddagis, en dagmatte, hundrastare eller någon annan passningshjälp: prata med personalen eller personen i förväg. Se till att du får besöka dem tillsammans med ditt djur. Känns allt bra? Om inte, sök vidare till dess du hittar rätt. (För fler tips om hunddagis se sidan 24-25.)

6 FAR EN VÅRDTAGARES DJUR ILLA?

Om du arbetar inom hälso- och sjukvården eller socialtjänsten och ser att ett djur vanvårdas hos en klient har du rätt att bryta sekretessen och anmäla det till polis eller länsstyrelse. Denna lag kallas lex Maja efter katten Maja som blev lämnad kvar hemma utan tillsyn när ägaren var inlagd på sjukhus.

7 ÄR DET ETT VILT DJUR? BE OM HJÄLP!

Om du hittar ett vilt djur eller en fågel utomhus som du befärar behöver hjälp, kontakta alltid en fågel- eller viltrehabiliterare så kan de ge dig råd. Är det ett rovdjur eller ett större djur kontakta polisen. Det är viktigt att någon med expertkunskaper tar över när det gäller vilda skadade djur.

Du hittar kontaktuppgifter till flera rehabiliterare här: www.kfv-riks.se och www.viltakuten.se

8 AGERA FÖR DJURETS SKULL

Hur obehagligt det än kan vara att anmäla, säga till eller avbryta en passningskontakt för att du anar men inte har konkreta bevis på att djur far illa, så påminn dig om att det är för djurens skull du gör det.

Foto: SVT

SE LEMURER PÅ TV I HÖST

Lemurer är intressanta varelser. Deras svansar är ofta längre än själva kroppen och lika intensivt som de spanar ut över vidderna lika avspända ser de ut att vara när de njuter av solen liggande på rygg med armarna lojt utsträckta längs sidorna. De lever i grupp och de äter frukt. I det vilda finns de endast på Madagaskar. Men hur har de det tillsammans? Vem bestämmer?

I höst får vi följa Lemurfamiljer i fem avsnitt på Kunskapskanalen. Premiär söndagen den 11 oktober. ✕

DE GÖR VEGO-VARIANTER PÅ KÖTTRÄTTER

– SVT:S MATLAGNINGSPROGRAM DEN GRÖNE SLAKTAREN GER TIPS

Det är dags att höja statusen på den växtbaserade maten, anser programmet Den gröna slaktaren, höstens stora matlagningssatsning på SVT.

Anne Lundberg leder och kocken Paul Svensson lagar gröna alternativ till animaliska rätter.

– Ett upptäckarprogram med en samhällsjournalistisk twist. I dags dato är bara tio procent av växtriket upptäckt som föda. Vi botaniserar bland de övriga 90 procenten, säger Anne Lundberg till KvP.

Kebab, pizza, ja, till och med djurfoder står på menyn enligt förhandsinformationen. Sex avsnitt med start i oktober. ✕

Foto: Janne Danielsson/SVT

HJÄLP IGELKOTTARNA INFÖR VINTERDVALAN

Tidningen fick en fråga från Sofia Otterström som haft igelkottar i sin trädgård i somras: Hur göra inför vintern, städa bort det gamla boet så de kan bygga nytt eller låta det vara?

Gunwer Vinberg och Magnus Edelius, KfV Kristianstad/Bromölla svarar: Sprid inte ut det gamla, men ge kotten möjlighet att bygga nytt bo, det kan ha fötts nya som vill ha ett eget.

Fler tips:

- Städa inte för noga i trädgården, låt gärna löv, torrt gräs & vissna blad ligga på ett ställe där kotten kan hämta bomaterial.
- Gör lövkomposter, rensa inte under

buskar förrän i vår.

- Sätt ut låga skålar med vatten och honung om hösten är torr så får kotten energi.
- Lägg vedhögar och ställ brädor snett mot längor så den kan bygga bo under. Kotten bygger ofta två bon, ett i reserv.

- Stödmata gärna med kattmat i burk eller pellets. I södra Sverige behöver kotten väga minst 600 gram och i norra 750 gram inför vinterdvalan. Den förlorar cirka en tredjedel av sin vikt.

Hur göra för att inte katter ska äta upp kattmaten? Bygg en labyrint! ✕

Sofia Otterströms fina gäster, som hon hoppas ska välja att bygga bo och gå i dvala ytterligare en vinter i trädgården.

Bygg en labyrint med tegelstenar, sätt maten där inne så inte katter kommer åt den. Bygg 2–3 stenar högt och lägg något som tak över. Ingångshålet behöver bara vara 10 x 10 cm, tipsar viltrehabiliterarna Gunwer Vinberg och Magnus Edelius.

KOLLA REFLEXERNA

Nu faller mörkret allt tidigare och reflexerna kan rädda livet på både dig och dina djur. Kontrollera dina gamla reflexer så att styrkan är kvar. Efter ett års användning kan de ha slitits rejält och reflekterar ljus mycket sämre. Vi lånar rådet från Husdjurshjälpen. Skånes Ulrika Bengtsdotter: Köp en ny reflex och lys först på den sedan din gamla från fyra meters avstånd. Avgör därefter om styrkan är tillräcklig. Om inte: Investera i nya! Kombinera gärna med en liten blinkande lampa i selet.

MAMAS SISTA KRAM – DJURENS KÄNSLOLIV OCH VAD DET KAN LÄRA OSS OM OSS SJÄLVA

Av: Frans de Waal
Översättning: Joachim Retzlaff
Förlag: Volante

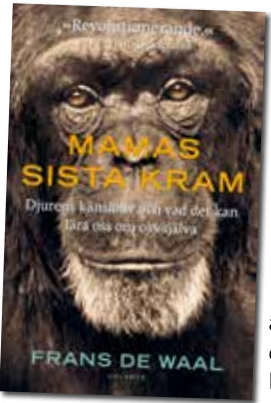
Bläddrar i boken, ska jag orka läsa denna tjocka bok? Blir helt uppslukad.

Författaren vill förstå på vilket sätt djurens känslor behövs och hur de kommer till uttryck. Den tar upp konflikter bland schimpanser och hur de löser många av dem genom försoningsgester. En är att låta den andre parten i konflikten slicka din röv, bli en rövslickare. Viljan till försoning är ett sätt att bevara gemenskaper och boken visar att det inte bara är konkurrens om mat och fortplant-

ning som styr djurens beteende, utan i allra högsta grad deras känslor.

Boken är en hyllning till djuren, skriven av en empatisk person som precis som jag trivs bland djur med en mer direkt kommunikation. Schimpanser har inga problem med att visa att de vill ha makt, vi människor anger gärna något svepskal. Vårt samhälle är ordnat så att det finns ett lugn på ytan men våld och straff väntar den som inte inordnar sig efter normer och lagar. Detsamma gäller i schimpansflockar.

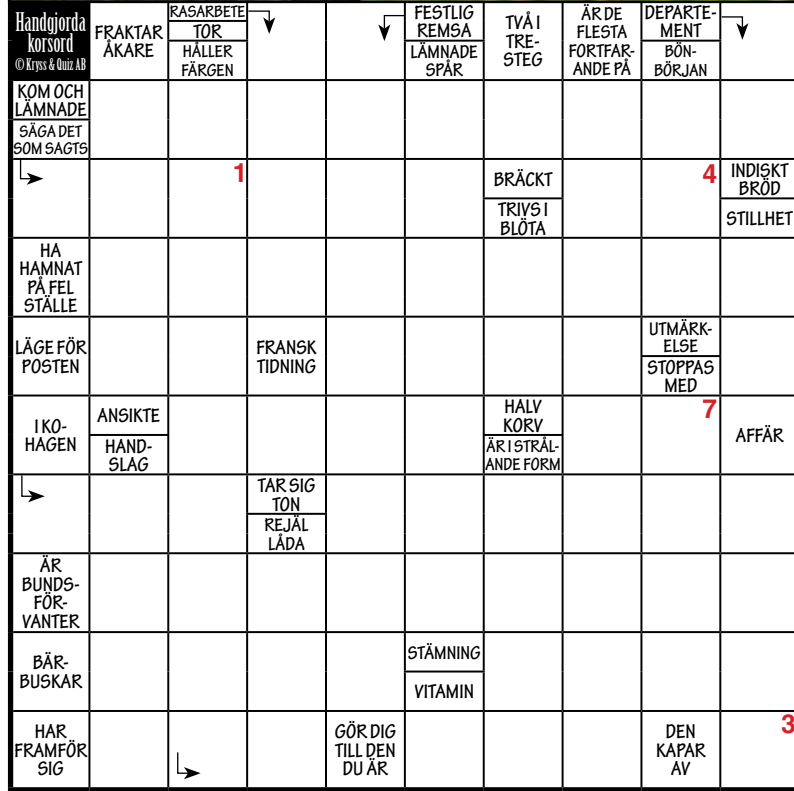
Vi människor ingår ju i många olika flockar,

på arbetet, i hemmet och dagis. Det finns en hård konkurrens om positioner i gänget och författaren visar hur ofta maktkamper förekommer bland forskare. Boken har fyllt mitt behov att förstå människan, jag har fått som en ram att hänga upp fakta på och fått följa flera frågeställningar. En är om vi människor är skapta att äta djur. Den som skapade världen gjorde ju att djur äter djur. Boken är även fylld av exempel på hur människan har förminskat

djuren i syfte att utnyttja dem. Men attityder börjar ändras. ✕

Martine Everett

		NÖG-GRANNA	TRÄDDEL		GATANGS UNDER- HÅLLNING		HON ÄR EN HAMN
			STÖR- STAD		KRITIK		
GER STRÄL- SKYDD							
UR FUNKTION			8				
DOPP							
↳			HÄRSKARE SITTER I RYGG- RADEN				
VARA ÅKLAGARE					MINST I USA		
JORD- ÄNDE					MITT I DUBBNING		
HAR FÅTT NOG					DET ÄR EN MARKGAS		
↳				RÄBATT- PLATS KÖPS SKÖR I		5	
AV- SKAFFAT							GRIPEN
UTLÄGG- NINGAR							
PUSSLAR IHOP							
	LADE IHOP		TÄ TAG I EKAN RAPPA- KALJA			STÖR- SINT	
				ÄREN TIDS- FRÅGA			
		VILL SPÄNARE VARA	2				
		ÄR SOM ETT					
				DRICKS			ROADE SIG
				STRÖM			
SAMS					HÄR SKA ELLEN STÄ		
SVÄNG					YTTER- LIGARE		
		SISTA STUND MED TIMMEN					
		M.JUK					
METERNS FÖRE- GÅNGARE				NÄSTA	6	HJÄLPARE	
SIST I MÅL							
			KRÄVER VISSA KUN- SKAPER				

		SALLSKAP TÄG FÄLLETT SUTET		K	V	GÄRI VÄGRÖ SÖKÖPÄT ÄMNE	WYLLA VÄPPE- SLAG	Ä	K	KRYDD- KÖRMA ÄT
		R	I	D	A	R	A	V	A	N
		ÄR UNDER DUK	C	A	M	P	A	R		
		S	K	R	A	L	T	I	G	
		IDLIG KÖND- TION	G	P	A	T	A	S	S	A
		DET PÄCKAS FÄRAN	T	E	E	T	R	JUJAL MED VATTEN	GAV GÅG	R
		VARNING	A	V	R	Ä	D	A	N	
		KURVA	R	I	O	X				
		HA SLAG- SIDA								
		STUT TÄG FRÄMT KAMM								
HÄNDEN KORT VÄRRE BÄR	K	A	R	A	T	E	G			
HÄND- SLAG GJÖRT BLANK	P	O	L	E	R	A	T	E		
RESER TUSEN TJUT	R	A	G	G	R	A	M	P		
S	K	R	I	G	R	I	P	I		
FEST- KLÄDEL BÄNK- SYMBOL	S	M	O	K	I	N	G	A		
E	K	N	O	E	G	G	A			
GER UTSLAG	E	R	E	A	G	E	R	A		
β	U	L	E	N	A	S	A			
SKRÄMM- ÄNDE SÄGT	V	T	R	E	R	U	M			
ANVÄND VID UPPÖRÅG	K	A	R	A	T	E	G			
HÄRDET HÄNT VÄGT VÖD	P	O	L	E	R	A	T	E		
GÄR KUNT BANAN LOKALT	R	A	G	G	R	A	M	P		
S	K	R	I	G	R	I	P	I		
GREPPA	R	A	G	G	R	A	M	P		
R	A	G	G	R	A	M	P	I		
SLÄR TILLBÄKA										
UPP ELLER NED PÅ VÄGEN										
G										
VÄRME- SKYDD										
FELPRITT UPPÅT										
U										
SÄMNING- PLATS DANS- VISA										
10										
AKTE MED VINDEN ÄR MAX RÖKSUGEL										
8										
STILLA PERIOD										
BILD VD TEXT										
LIGGER FLUTIG VITAMIN										
HEMMA- RÖDGE MITT FISERI										
ALTAN										
KRAFT OCH ENERGI										
5										
HÄRT VIRKE										
KE										
SIDA										
P										
A										
T										
2										
SIGNAL										
T										

DIN VETERINÄR
smådjurskliniken

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglings • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • AI-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

Ny medlemsförmån – 10 % rabatt hos Vivara!

Vivara Naturprodukter har specialiserat sig på att utveckla miljö-
vänliga naturprodukter som fågelholkar, fågelmatare och bo för
djur i material som tar ansvar för miljön. De säljer också fågelmat
och foder som enbart innehåller kvalitetsråvaror.

Låt dig överraskas av de unika produkterna och de användbara tipsen
som du får på köpet när du handlar något och som också gör att du
kommer närmare naturen.

Medlemsförmån: 10 % rabatt på hela sortimentet på www.vivara.se
Rabattkod: SEDJURSKYDDET20

Ny medlemsförmån – 10 % rabatt hos Elite Hotels!

Elite Hotels of Sweden erbjuder över 30 klassiska hotell från Malmö i söder till Kiruna i norr,
alla med en unik historia och alltid med det bästa läget. Hotellen har dessutom hundrum så att
familjens älskling kan följa med!

Som medlem i Djurskyddet får du 15 % rabatt på alla helgbokningar och 10 % rabatt övriga
dagar (söndagar–torsdagar) till och med juni 2021. Dessutom går ytterligare 10 % av bokning-
ens värde till Djurskyddet! Rabatten gäller på alla Elite Hotels och på alla rumskategorier – från
enklare standardrum till stora sviter. Boka via www.elite.se eller ring Elite Hotels Service Centre
på telefon 0771-788 789. Använd eller uppge ”Djurskyddet” som Företagskod.

Medlemsförmån: 10–15 % rabatt på alla rumsbokningar (se ovan).
Rabattkod i rutan Företagskod: Djurskyddet

ELITE HOTELS
OF SWEDEN

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett
insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet
och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Kontakta vår medlemsservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill
beställa informationsmaterial eller meddela
att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet
Sveriges medlemsservice på **08-673 35 11**.
Telefontiderna är mån–fre 9.00–15.00.
Stängt för lunch 11.30–12.30.

Du kan också mejla till info@djurskyddet.se

Brev skickas till:
Djurskyddet Sverige
Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm

90 KONTO SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 44 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn
Telefon: 0735-08 71 07
karlshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Ronneby
djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)
Telefon: 0736-73 77 00
dalarna@djurskyddet.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn
Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbilllochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker
Telefon: 0703-02 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)
Telefon: 0708-77 64 70
info@djurskyddetnorrahalland.se

Djurskyddet Kattholms Katthem i Halmstad
Telefon: 0701-55 80 08
kattholms@kattholms.se

Halmstadsortens Djurskyddsförening
Telefon: 070-525 30 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)
Telefon: 0706-39 37 55
jamtland@djurskyddet.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö
Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar
Telefon: 0480-41 11 00
kalmar@djurskyddet.se

Djurskyddet Oskarshamn
Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik
Telefon: 0704-530 518
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)
info@djurskyddetkronoberg.se

Djurskyddet Sigfrid (Växjö)
Telefon: 0760-22 05 04
sigfrid@djurskyddet.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)
Inga aktuella kontaktuppgifter

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg
www.djurskyddet.se/helsingborg
helsingborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)
Telefon: 0702-46 80 42
kullabygden@djurskyddet.se

Djurskyddet Landskrona
Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Snapphanen
Telefon: 0708-11 28 16
info@djurskyddetsnapphanen.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO
Telefon: 08-87 94 17 / 073-679 18 44

Djurskyddet Förening i Stockholm
Telefon: 08-755 68 46
info@djurskyddetstockholm.se

Djurskyddet Kattholms Katthem i Haninge
Telefon: 08-776 16 80
info@kattholms.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mariefred
Telefon: 0707-77 19 54
susanne.queckfeldt@gmail.com

Djurskyddet Nyköping
Telefon: 0155-21 76 32
nykoping@djurskyddet.se

Djurskyddet Strängnäs
Telefon: 0708-80 54 42
strangnas@djurskyddet.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Karlstad
Telefon: 072-520 00 28
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn
Telefon: 0550-151 55
kristinehamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Säffle-Åmål
saffle-amal@djurskyddet.se

Djurskyddet Norra Värmland
Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)
Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå
Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)
Telefon: 072-556 60 90
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan
Telefon: 073-042 60 70
aselekatthem@djurskyddet.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand
Telefon: 070-533 36 10
djurskyddet.harnosand@gmail.com

Djurskyddet Sundsvall
Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)
Telefon: 0620-242 67 / 073-063 23 45
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik
Telefon: 0709-45 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mälartassen
malartassen@djurskyddet.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän
Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)
Telefon: 0739-24 26 72

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Vilsna tassar Hällefors
vilsnatassar@djurskyddet.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping
Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby
Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Intresserad av att starta en förening där du bor?

Läs mer på Djurskyddets hemsida:
[www.djurskyddet.se/engagera-
dig/starta-ny-forening](http://www.djurskyddet.se/engagera-dig/starta-ny-forening)

Eller kontakta Djurskyddets kansli:
info@djurskyddet.se
08-673 35 11

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag är intresserad av att stödja Djurskyddet Sveriges
arbete. Jag vill:

☐ Bli medlem (till dig som inte redan är det)

☐ Bli månadsgivare

☐ Ge en gåva

Ja, jag vill veta mer om:

☐ Testamentering

☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och gamla adress, samt medlemsnummer)

☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt
telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig
på flera sätt.
(Glöm inte fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Det går också bra att mejla info@djurskyddet.se för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:	
För- och efternamn: _____	
Adress: _____	
Postnummer: _____	Postadress: _____
Telefon: _____	
E-post: _____	
Personnummer (ÅÅMMDD): _____	

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svartspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

Linnea Stålhandske är styrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

SISTA ORDET

Vi lever som om vi ännu är i hungersnöd

Vi svält. Att barn dog i varje familj var verklighet. Det fanns behov av förändring, alla måste få råd med mat! Politiska beslut och kunniga ingenjörer gjorde industrialisering av matproduktionen möjlig. Idéer till grisstallar, värphönsburar och mjölkproduktion togs direkt från existerande fabriker, utan hänsyn till djurens behov. Genom att ha många djur på liten yta, hantera dem mindre, effektivisera och slakta på slakterier, genom att stapla burar i hyllsystem och ta in grisar i betongboxar, genom att bygga hangarhallar till tusentals kycklingar, genom att korta ner avväjningstider för kulingar och kalvar, fick vi stopp på svälten! Det skedde under en tid då vi inte visste att djur har känslor, de var maskiner med reflexer. Därför var det inte heller ett etiskt dilemma att behandla dem som maskiner. Etologi, läran om djurs beteende, existerade inte ännu. Den som påstod att den kunde kommunicera med djur var löjeväckande.

Tiden gick och alla fick råd med mjölk, kött och ägg. Vi svälter inte längre. Svenskar äter kött till varje måltid. Det största hotet är välfärdssjukdomar. Vi lever i en tid där vi vet att djur har känslor. Att en ko sörjer sin kalv. Att en suga som stängs in med sin extremt stora kull lider, men vi anser att det är normalt att hon magrar av. Hönan som värpt ett ägg om dagen under hela sitt vuxna liv är värd mindre än ett skosnöre när hon efter ett kort liv är uttjänt och ska "städas ut". Äggledarna är slitna och snart kommer hon få inflammationer till följd av att hon värpt mer än hennes kropp tål. Nu betingar hon ett minusvärde och det kostar att bli av med henne. Tacksamhetsskuld mot henne existerar inte. Hon är en vara, inte ett djur med egenvärde och känslor. Nyheten kommer till oss, denna gång från SVT, att Sveriges största äggproducent lät hönor plågas till döds, med slag av påkar och genom att klämmas ihjäl i en dörr. Vi svälter inte längre. Nu är vi upplysta av vetenskap. Vi kallar oss för humana och djur för djuriska. Ändå lever vi som om etologi och djurs känslor ännu är vidskeplse. ✕

Det här är Djurskyddet Sverige

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina drygt 10 000 medlemmar och 44 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 120 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision** är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar** och påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer, samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt samarbetar vi** med våra nordiska systerorganisationer och Eurogroup for Animals.

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

GENERALSEKRETERARE

Åsa Hagelstedt

ORGANISATIONSSSEKRETERARE

Majk Michaelsdotter

RECEPTION

Daniela Velarde

FÖRETAGSKONTAKT

Peter Henriksson

SAKKUNNIG

Emma Brunberg

CHEF INSAMLING & KOMMUNIKATION

Sara Frick

KOMMUNIKATION

Sandra Rönnsvärd

INSAMLING

Lisa Löhr

DJURSKYDDET UNGDOM

Christel Bertling Szytek

REDE

Helena Risinger & Peter Henriksson

EKONOMI

Adina Holmertz

UTSKICK & ADMINISTRATION

Martine Everett & Dorina Larsson

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Linda Maria Vonstad

STYRELSELEDAMÖTER

Catarina Niklasson Schöön, Kerstin Linde, Gunnela Ståhle, Marie Persson, Linnea Stålhandske, Owe Sandström, Sofia Arkelsten & Stina Näsström

NÄSTA NUMMER UTE 18 DECEMBER 2020

TEMA

Djurskyddsmärkt mat i butik

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Foto Fi Jones, Unsplash

Tack Kattliv!

Tidningen Kattliv skänker 100 kr till Djurskyddet Sverige för varje ny prenumerant de får via oss! Du betalar endast 374 kr och får då 8 nummer av tidningen Kattliv.

Beställ din prenumeration redan idag genom att maila dina adressuppgifter till pren@kattliv.com, kom ihåg att ange **kod 334** i ämnesfältet. Det går också bra att skicka in talongen nedan.

Tillsammans kan vi göra skillnad för djuren!

Klipp här!

SKICKA IN TALONGEN NEDAN FÖR ATT PRENUMERERA PÅ KATTLIV!

JA, jag vill prenumerera på tidningen Kattliv och samtidigt stödja Djurskyddet Sverige. Du betalar endast 374 kr för 8 nummer.

För- och efternamn:

Adress:

Postadress:

E-post:

GÖR SÅ HÄR:

Klipp av talongen och lägg i ett kuvert.

Skicka kuvertet till:
Djurskyddet Sverige
Svarspost 20425761
120 20 Stockholm.

Du behöver inte något frimärke, Djurskyddet står för portot!

Har du frågor om din prenumeration, kontakta Kattliv: 0300-174 00 eller pren@kattliv.com

Vi stöttar Djurskyddet

Vi ger alla
medlemmar

10% rabatt

med kod
SEDJURSKYDDDET20

Lite hjälp
kan göra stor
skillnad

Skapa den perfekta miljön för alla trädgårdsdjur

www.vivara.se • Telefon: 031 40 17 80

FÅGELMAT

FÅGELMATARE

FÅGELHOLKAR

FÅGELSKÅDNING

DJURLIV

VÄXTER

GÅVOR

BARN

